

عصر

روزنامه تجاری اقتصادی
یکشنبه ۱۲ اسفند ۱۴۰۳ | ۱ رمضان ۱۴۴۶ | 2 Mars 2025
۸ صفحه • پنج هزار تومان • سال سوم • شماره پانصد و سی و نه
www.asrghanoon.ir

ماموریت سخت کالابریک!

پزشکیان: به امید خدا با وجود کالابریک مشکلات معیشتی مردم حل می‌شود

رئیس جمهوری در پاسخ به سوالاتی درباره برنامه‌های دولت درباره تورم و مشکلات اقتصادی کشور، گفت: قدم اول که ما در حال تلاش برای آن هستیم، حل مشکلات معیشتی مردم است و حداقل قضیه این است که به امید خدا با وجود کالابریک مشکلات معیشتی مردم حل شود، ولی برای حل مشکلات اگر بخواهیم ریشه‌های با این مسئله برخورد کنیم، یک بحث ناترازی‌هایی است که در کشور وجود دارد و این ناترازی‌ها از نوع مدیریت، مصرف بالا و رفتار ما است که اگر این موضوع را درست کنیم بسیاری از مشکلات به راحتی حل خواهد شد.

پزشکیان ادامه داد: بحث بعدی تعامل با کشورهای منطقه است، وحدت و انسجام در داخل کشور، تعامل، داد و ستد و همکاری با کشورهای منطقه اگر درست شکل بگیرد هیچ یک از تحریم‌هایی که آمریکا اعمال می‌کند کارساز نخواهد بود و ما از همه این فشارها با قدرت، عزت و سربلندی عبور خواهیم کرد.

تمرین برای تربیت نفس آدمی

روزه نبردی است که انسان در ماه مبارک رمضان علیه خواسته‌های درونی خود انجام می‌دهد و اینگونه آن خواسته‌ها به خودی خود حلال باشد.

۳

ماه رمضان ماه آزادی است

ماه رمضان را ماه آزادی از قیود نفسانی است؛ یکی از بهترین نعمت‌ها، نعمت آزادی است و این ماه، ماه آزادی می‌باشد. این بهترین راه است که فک رهن شده باشد.

۴

اختلاف در رویت ماه، یک اختلاف علمی

هر فقیه و مفتی در مذاهب مختلف یکی از این چهار نظریه را پذیرفته است و همین اختلاف در فتوا باعث اختلاف در روز اول ماه مبارک رمضان می‌شود.

۴

گردشگری، کلید بازاریابی چهره بین‌المللی ایران

کشوری مانند عربستان در زمینه بازاریابی سفارت خود در سوریه و ارتباط با حاکمیت تحریر الشام، محتاط‌تر عمل می‌کند و روابط دیپلماتیک را منوط به وقوع برخی شرایط قرار داده است که ممکن است در آینده اتفاق بیافتد.

۵

رمضان، بخشی از شکوه مهندسی فرهنگی و اجتماعی دین

رسالت اصلی اهل اندیشه و کتاب این است که باید این ظرفیت ماه مبارک را در میان ظرفیت‌های دیگر که اسلام طرحی کرده، ببینند و به هندسه مناسبت‌های اسلامی دست یابند.

۷

دوری از گناه، بهترین عمل در ماه رمضان

ما انسان‌ها در برابر خداوند چیزی نداریم که به وسیله آن با خداوند مرتبط شویم به همین جهت این آیه این نکته را گوشزد می‌کند که تنها راه جلب نظر خداوند اظهار نیاز و طلب و دعا و مناجات است و چیز دیگری نداریم که با غنی مطلق مرتبط شویم.

۷

به امید خدا با وجود کالابری مشکلات معیشتی مردم حل می شود

مسعود پزشکیان روز شنبه در حاشیه بازدید از خبرگزاری جمهوری اسلامی در گفت و گو با خبرنگاران ایرنا و واحد مرکزی خبر، در پاسخ به سؤالی در خصوص مهمترین دغدغه اش برای ایران، اظهار داشت: دغدغه ما، ایرانی سربلند با همان چشم انداز مورد نظر مقام معظم رهبری یعنی جایگاه اول از نظر اقتصادی، علمی، صنعتی و فرهنگی در جامعه و در منطقه است.

وی افزود: باید تلاش کنیم آن جایگاه را به دست بیاوریم، با روندی که تاکنون پیش رفته ایم در حال دور شدن از این موضوع هستیم، اگر آن چشم انداز در فکر، ذکر و زندگی ما ملکه و رفتار شود می توانیم جایگاه مورد نظر را به دست بیاوریم و این دغدغه ای است که ما برای کشورمان داریم.

تلاش دولت برای حل مشکلات معیشتی مردم

رئیس جمهور در پاسخ به سؤالی درباره برنامه های دولت درباره تورم و مشکلات اقتصادی کشور، گفت: قدم اول که ما در حال تلاش برای آن هستیم، حل مشکلات معیشتی مردم است و حداقل قضیه این است که به امید خدا با وجود کالابری مشکلات معیشتی مردم حل شود، ولی برای حل مشکلات اگر بخواهیم ریشه ای با این مسئله برخورد کنیم، یک بحث ناترازی های است که در کشور وجود دارد و این ناترازی ها از نوع مدیریت، مصرف بالا و رفتار ما است که اگر این موضوع را درست کنیم بسیاری از مشکلات به راحتی حل خواهد شد.

پزشکیان ادامه داد: بحث بعدی تعامل با کشورهای منطقه است، وحدت و انسجام در داخل کشور، تعامل، داد و ستد و همکاری با کشورهای منطقه اگر درست شکل بگیرد هیچ یک از تحریم هایی که آمریکا اعمال می کند کارساز نخواهد بود و ما از همه این

فشارها با قدرت، عزت و سربلندی عبور خواهیم کرد. رئیس جمهور افزود: لازمه آن، وحدت و انسجام داخلی، توجه و ارزش قائل شدن به تجار و صنعتگران و دانشمندان و نجیبان و مدیران با کیفیت، وحدت و انسجام داخلی و طبیعتاً تعامل با کشورهای همسایه و منطقه و تعهداتی که با کشورهای چین و روسیه داریم در رابطه با اوراسیا و بریکس و شانگهای است، این موضوعات می تواند راه دسترسی به چشم اندازی که ما به دنبال آن هستیم را هموار کند.

باید اختلافات را حل کنیم

رئیس جمهور در پاسخ به این سوال که شما می خواهید برای ایران چه کارهایی انجام دهید، اظهار داشت: قدم اول وحدت است، اختلاف لیه آتش است اگر ما از این اختلاف نتوانیم بیرون بیاوریم و دست به دست هم ندهیم اصلاً دشمن لازم نداریم ما خودمان می توانیم خود را زمین گیر کنیم، در نتیجه نیت اصلی ما و مهم ترین کاری که باید بکنیم حل این اختلافات بی مورد است. با هدایت و راهنمایی های رهبر معظم انقلاب و سیاست هایی که وجود دارد باید دست به دست هم بدهیم اگر وحدت و انسجام داشته باشیم آن وقت می توانیم با تولید کننده ها، صنعتگران، مدیران، توانمندان و خلاقانی که داریم بسترها را برای حل مشکلات فراهم کنیم.

خطر ناترازی آب برای تهران جدی است

وی در پاسخ به سؤالی درباره همراهی با دولت در رفع ناترازی ها بیان کرد: باید از نظرات همه کارشناسان و دلسوزانی که در کشور حضور دارند و به مسائل آگاهی دارند استفاده کرد، باید جلسات مختلفی در صداوسیما و رسانه های دیگر برگزار کنیم و اطلاع رسانی لازم را انجام دهیم، خطری که امروز در رابطه با ناترازی آب، تهران و منطقه را تهدید میکند وحشتناک است، خطر کمبود سوخت با وجود این که ما دومین کشور دارنده ذخایر نفتی و گازی در دنیا هستیم، وجود دارد، اگر این موضوعات اطلاع رسانی شود و آگاهی درست انجام گیرد بسیاری از مشکلات حل خواهد شد.

پزشکیان افزود: ما باید در رسانه ها راه درست استفاده از نعمت های خدادادی را بگوییم و اطلاع رسانی کنیم و آگاهی مردم را بالا ببریم تا همه جامعه را برای آینده بچه هایمان همراه کنیم، اگر ما درست مدیریت نکنیم به مشکل می خوریم کارشناسان باید بنشینند و دنبال راه حل برای مشکلات بگردند.

مشکل اقتصاد راه حل علمی دارد

رئیس جمهور درباره استیضاح وزیر اقتصاد، گفت: این موضوع هم جزو همان حرف هایی است که گفتیم نباید دعوا کنیم، این

روندی که وجود دارد در عرض ۶ ماه، یک یا دو سال به این سادگی درست شدنی نیست، برای همین می گویم کارشناسان بنشینند و دنبال راه حل باشند، در این رابطه حل یک مشکل ساده یک زمان مورد نیاز را طلب می کند، حال آنکه اگر درست تصمیم بگیریم و درست هم اجرا کنیم زمان می طلبد، ۶ ماه فرصتی زیادی برای ارزیابی یک وزیر آن هم وزیر اقتصاد نیست. وی تأکید کرد: بسیاری از تصمیم هایی که در موضوعات مختلف اتخاذ کرده ایم با هماهنگی و همفکری سران قوا بوده است ولی به این سادگی نیست. امروز شاهدیم که کشور را در شدیدترین تحریم ها قرار می دهند به جای اینکه اطلاع رسانی بکنیم این فشار و این مشکلات به خاطر آن تحریم ها و رفتارها است، می گوئیم فلانی (وزیر اقتصاد) مقصر است که این اتفاق رخ داده است.

با تغییر همتی هیچ مشکلی حل نمی شود/ نمایندگان راه حل ارائه کنند

پزشکیان با طرح این سوال که اگر آن فلانی را بردارند مشکل حل میشود؟، گفت: بنده اعلام می کنم غیر ممکن است با این کارها مشکل اقتصاد حل شود، مشکل اقتصاد راه حل علمی دارد و وحدت و انسجام داخلی را طلب می کند، به اضافه اینکه ما در قبال یک سری از مسائل باید رفتار خودمان را اصلاح کنیم، باید چراغ ها را خاموش کنیم، گرمایش را پایین بیاوریم و لباس گرم بپوشیم، این موضوعات کوچک به چشم نمی آید ولی اگر مدیریت کنیم بسیاری از مشکلات را حل خواهیم کرد.

وی گفت: از نمایندگان محترم می خواهیم همراهی کنند، رئیس مجلس و رئیس قوه قضاییه اصفاً تعامل خیلی خوبی با ما داشته اند. امیدواریم که نمایندگان محترم نیز یک مقداری همراهی خودشان را بیشتر کنند تا برای حل این مشکل گام های اساسی برداشته شود، اگر راه حلی وجود دارد که ما اجرا نکردیم بیان کنند تا ما در جلسه سران قوا تصویب و اجرا کنیم نه اینکه یک دفعه بگویند این مشکل است و دنبال مقصر بگردند که فلانی مقصر است، من می گویم فلانی مقصر نیست، اگه تقصیر است مال همه ماست.

پزشکیان در پاسخ به سؤالی درباره این که تاکنون برای ایران چه کردید بیان کرد: هر کاری از دستم بر می آمد انجام دادم، در دوران جنگ تحمیلی، ما مسئول اکیپ های اضطراری بودیم در بیمارستان، پشت جبهه اقدامات را انجام می دادیم، رئیس دانشگاه شدم خانه ها و مراکز بهداشت برای سلامت مردم ایجاد کردیم، بر همان اساس معاون و سپس وزیر شدیم، در وزارت خانه نگاه ما به همه مردم کشور بدون در نظر گرفتن نژاد، جنس، قبیله، قوم، دارایی و پول بود و این نگاهی بود که در سلامت به آنان داشتیم و همچنین بحث پزشک خانواده بود که پیگیری کردیم هم اکنون هم که به عنوان رئیس جمهور اینجا ایستاده ایم، به دنبال این هستیم که برای حل مشکلات مردم تلاش کنیم.

تقابل آمریکا و اروپا؛ تهدید و فرصت برای ایران!

عبدالرحیم انصاری

جالب است آمریکا این بار انگلیس را متهم به نقض آزادی بیان کرده است؛ گویا در دیدار اخیر نخست وزیر انگلیس با ترامپ در کاخ سفید، جی دی ونس معاون رئیس جمهور آمریکا این موضوع را مطرح کرده که با واکنش جدی استارمر مواجه شده است. به نظر می رسد ترامپ به دنبال بهانه ای برای فاصله گرفتن از اروپا و یا حداقل مجبور کردن آنها برای پذیرش برنامه هایی است که در سر میپروند. در این دیدار نکته دیگری که مطرح شد و با واکنش نخست وزیر انگلیس مواجه گردید، این بود که اروپایی ها کمک هایشان به اوکراین را دوباره پس خواهند گرفت؛ مگر استارمر اما در پاسخ به ترامپ میگوید خیر اینگونه نیست و غالب کمک های ما به اوکراین نه بصورت وام بلکه بعنوان هدیه ارائه شده است؛ همین ادعا را ترامپ اخیراً در دیدار با ماکرون رئیس جمهور فرانسه نیز مطرح کرده بود، که ماکرون نیز آن را رد کرده و گفته بود کمک های ما به اوکراین هدیه است و پس گرفته نمیشود!

استقبال تحقیر آمیز از سران اروپا در کاخ سفید، و نیز انتقادهایی که بیشتر به بهانه تراشی تعبیر می شود، در کنار اختلاف نظر طرفین درباره اوکراین این گمان را تقویت میکند که اوکراین یک مسئله محوری در اختلافات اروپا و آمریکا است و ظاهراً ترامپ میکوشد ابتدا با اتخاذ چنین موضعی اروپایی ها را به عدم همراهی تهدید نماید که اگر جواب گرفت، گام های بعدی را در مسیر تحقق اهدافش در اروپا بردارد و اگر جواب مناسب را نگرفت، احتمالاً به تغییر رویکرد و جداسازی مسیر ایالات متحده از اروپا بپردازد.

همه این مناسبات در حالی با سرعت در حال تغییرند که پیش بینی میشود در صورتی که آخرین تلاش های آمریکا و اروپا برای حفظ نظام فعلی حاکم بر روابط طرفین حفظ نشود، احتمالاً سران آمریکا مسیر خود را از سران قاره سبز جدا کرده و به ائتلاف با روسیه و کاهش تنش با این کشور خواهند پرداخت؛ و از آن طرف نشانه هایی وجود دارد که اروپا نیز به سوی چین متمایل خواهد شد.

اگر چنین اتفاقی بیفتد انبوهی از فرصت ها و تهدیدهای احتمالی در مقابل ایران قرار خواهد گرفت؛ ایرانی که از یک سو با روسیه روابط خوبی دارد و حتی توافقنامه جامع ۲۰ ساله امضا کرده و از سوی دیگر چین را یکی از دوستان نزدیک با مناسبات حیاتی دارد. تهدید احتمالی از آن جهت که دشمنان ایران اگر به دوستان ایران نزدیک شوند، این قربایت ممکن است بر روابط چین و روسیه با کشورمان تأثیر بگذارند؛ و فرصت احتمالی از آن نظر که برقراری ارتباط بین چین با اروپا و روسیه با آمریکا میتواند سبب کاهش تنش های بین ایران و آمریکا و ایران و اروپا نیز شود.

اما تحولات منطقه و جهان به ما میگوید هم آمریکا در مقابل روسیه ابا توجه به پذیرش تلویحی شکست در اوکراین توسط ترامپ، و هم اروپا در مقابل چین، بیش از آنکه از باب قلدری وارد شده باشند، از در نیاز به سراغ قدرت های شرقی رفته اند و تأثیرگذاری عمیق بر سیاست های آنها علیه ایران اندکی دور از انتظار است؛ ضمن آنکه ایران کشوری مستقل، قدرتمند، با ثبات و دارای ژئوپلیتیک منحصر بفرد و یک عمق استراتژیک قابل ملاحظه است که آینده نشان خواهد داد هم روسیه و هم چین برای تأمین منافع خود در غرب آسیا مجبورند به مزیت های جمهوری اسلامی اتکا کنند.

جنگ روایت ها؛ نبرد اصلی جبهه مقاومت در عصر جدید

مقاومت باید از انحصار روایتگری جریان لیبرال غربی خارج شود

محمود نقدی پور

این عضو هیئت علمی دانشگاه اظهار کرد: باید با برقراری ارتباط با دانشگاه ها و تبادل دانشجو، جایگاه علمی خود را تقویت کنیم و با ایجاد یک هویت بصری قوی برای جذب مخاطب تلاش کنیم. وی هشدار داد: اگر بخواهیم دست روی دست بگذاریم و این موج بیاید و کشور ما و جریان مقاومت را در سراسر جهان تحت الشعاع قرار دهد، آن وقت نمی توانیم ایراد بگیریم که چرا این طور شد. ما باید به استقبال فردا برویم و خودمان را برای رویارویی با تحولات عظیم جهانی آماده کنیم.

نقدی پور تأکید کرد: ما جنگ نمی خواهیم؛ بلکه یک جهانی عادلانه را آرزو و غایت خودمان می دانیم.

وی با بیان اینکه قاعده ما قاعده سازی است، نه قاعده پذیری نظم موجود، از جبهه مقاومت درخواست کرد: جبهه مقاومت باید با درک اهمیت جنگ روایت ها، روایتگری جدید، مستقل و مؤثری از خود ارائه دهد و با استفاده از ابزارهای مختلف، به ویژه دیپلماسی فرهنگی و هنری، صدای خود را به گوش جهانیان برساند و برای آینده ای عادلانه تر تلاش کند.

تهاجمی؛ ابزار چانه زنی ما را در عرصه های بین المللی بالا برده است. اقتصاد سیاسی؛ محور مقاومت دستاوردهای اقتصادی مهمی داشته است.

وی به ساخت بیش از ۵۰ مدرسه توسط محور مقاومت در حلب اشاره کرد و افزود: این اقدامات باید به درستی به جامعه جهانی منعکس شود.

این کارشناس ارشد سیاست خارجه دکتر با تأکید بر اینکه امروز در عصر جنگ روایت ها هستیم، گفت: همه کشورها، از کوچک ترین تا بزرگ ترین، به دنبال روایتگری برای خود هستند. روایتگری حافظ منافع صاحبان رسانه هاست.

وی با اشاره به تجربه ماندلا، گفت: زمانی غرب، ماندلا را تروریست معرفی می کرد، اما او توانست با گره زدن حرکت خود به مؤلفه های مورد قبول جهان، این تعریف را بشکند.

ما نیز باید از این تجربه الگو بگیریم.

نقدی پور در مصاحبه با رادیو گفت و گو برای تقویت روایتگری مقاومت، راهکارهایی را پیشنهاد کرد و گفت: باید از پیشینه های تاریخی خود استفاده مناسب کنیم، همچنین از ابزارهای فرهنگی و هنری برای انتقال پیام خود استفاده کنیم. از نمادهایی استفاده کنیم که فراتر از مرزهای ملی، پیام ما را منتقل کنند. فعالیت های آموزشی، عمرانی و بهداشتی خود را به طور مستند ثبت و منتشر کنیم.

وی افزود: باید از اندیشمندان و متفکرین جهانی که به جریان مقاومت نزدیک هستند، دعوت کنیم تا از نزدیک با واقعیت ها آشنا شوند و دانشجویان بین المللی را با جریان مقاومت آشنا کنیم. باید مقاومت را تبدیل به یک حرکت علمی، دانشگاهی و اندیشه ای کنیم و از جنگ تا مددکار بودن جریان مقاومت، برندسازی کنیم. مثلاً در انفجار بیروت در ۲۰۲۰، حزب الله با ساماندهی تیم های امدادی و بازسازی بیروت نقش مهمی ایفا کرد.

برنامه «برند ملی» رادیو گفت و گو با موضوع جایگاه رهبران سیاسی در برندسازی ملی ایران و با حضور دکتر محمود نقدی پور، عضو هیئت علمی دانشگاه و کارشناس ارشد سیاست خارجه، به روی آنتن رفت.

محمود نقدی پور با تأکید بر اینکه مقاومت فراتر از یک مفهوم نظامی، یک نهضت اصیل فکری و فرهنگی است، گفت: در عصر جنگ روایت ها، جبهه مقاومت باید روایتگری جدید و مستقلی از خود ارائه دهد و از انحصار روایتگری جریان لیبرال غربی خارج شود.

وی با بیان اینکه مقاومت ریشه در تمدن کهن و تاریخ ایران دارد، افزود: ملتی که خود را با تمدنی کهن می شناسد، زیر بار زور نمی رود. همین ریشه تمدنی، یکی از دلایل پررنگ شدن مقاومت در کشور ماست.

محور مقاومت، شبکه ای استراتژیک و ضد هژمونی

این عضو هیئت علمی دانشگاه محور مقاومت را یک هویت مشترک بین ایران و متحدانش در منطقه خواند و گفت: این محور، به یک شبکه استراتژیک تبدیل شده که در برابر نظام حاکم لیبرال غربی ایستاده و الگوهای کهن حکمرانی را به چالش کشیده است.

وی افزود: محور مقاومت، الگویی جدید از حکمرانی غیرمتمرکز را در جهان ارائه داده است. گروه هایی مانند حشد الشعبی و حزب الله، با حفظ ساختارهای موازی نظامی و اقتصادی، مفهوم کلاسیک حاکمیت در حقوق بین الملل را تضعیف کرده اند.

نقدی پور به برخی از دستاوردهای محور مقاومت اشاره و عنوان کرد: همگرایی ضد هژمونیک؛ در واقع محور مقاومت توانسته است جبهه های متحد در برابر سلطه طلبی غرب ایجاد کند. تعمیق عمق دفاعی و بازآرندگی؛ با افزایش توان دفاعی و بالابردن هزینه ها برای دشمنان، امنیت منطقه را ارتقا داده است. دیپلماسی

قاسم ترخان

تمرین برای تربیت نفس آدمی

برزخیش باز می‌شود و متوجه خواهد شد که در جهنم زندگی می‌کرده است؛ خداوند در آیه ۴۹ سوره «توبه» می‌فرماید: «وَأَنْ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ». این آیه بدان معناست که جهنم در درون اوست و او را احاطه کرده است، جهنم ظرف ظهور اعمال اوست. اعمال دو چهره ظاهر و باطن دارند، چهره ملکوتی و چهره مَلکی و جزای قیامت همین اعمال است. به بیان دیگر خود عمل است که در روز قیامت جزا و پاداش محسوب می‌شود اما چهره ملکوتی عمل.

وی ادامه داد: همین مساله در آیه ۴۹ سوره «کهف» اشاره شده است که خداوند می‌فرماید: «وَوَضَعَ الْكِتَابَ فِئْتَى الْمُجْرِمِينَ مُمْشَقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلُمُ رَبُّكَ أَحَدًا» (و کارنامه [عمل شما در میان] نهاده می‌شود آنگاه بزهدکاران را از آنچه در آن است بيمناک می‌بینی و می‌گویند ای وای بر ما این چه نامه‌ای است که هیچ [کار] کوچکی و بزرگی را فرو نگذاشته جز اینکه همه را به حساب آورده است و آنچه را انجام داده‌اند حاضر یابند و پروردگار تو به هیچکس ستم روا نمی‌دارد)، بنابراین با توجه به آنچه که ذکر شد شخصیت انسان عین عمل اوست و عمل او نیز در روز قیامت ظاهر می‌شود، وقتی این دورکن را کنار هم بگذاریم متوجه می‌شویم که وقتی عمل بدی انجام می‌دهیم جهنم در درون ما متبلور است.

حجت‌الاسلام ترخان افزود: این دو مقدمه را اشاره کردم تا بگویم عمل همان جزا و بهشت و جهنم است اما در ایامی خاص شرایط برای انسان متفاوت می‌شود چنانچه طبق گفته پیامبر اکرم (ص) در ماه رمضان درهای بهشت باز و درهای جهنم بسته است، اگر عمل خوب انجام دهیم در ورودی به بهشت می‌شود و اگر عمل بدی انجام دهیم در ورودی به جهنم؛ بنابراین از آنجای که عمل عین شخصیت انسان است و دوماً چهره ملکوتی عمل، بهشت و جهنم است بنابراین در ماهی چون رمضان که به ما گفتند درهای جهنم بسته است، یعنی درهای اعمال بد که پنج حواس ظاهری و دو حواس باطنی (خیال و واهمه) هستند، بسته است، و درهای بهشت که هشت در است باز است (حواس ظاهری و باطنی اگر تحت مدیریت عقل قرار گیرند هریک دری از درهای بهشت می‌شوند).

وی با اشاره به سخن خواجه نصیر طوسی در رساله آغاز و انجام صفحه ۵۷ و ۵۸ گفت: بدون مدیریت عقل از راه چشم، گوش، زبان و ... و آن دو قوه باطنی که خیال و قوه واهمه باشند مرتکب کارهای خلاف و گناه آلوده می‌شویم و لذا اینها در ورودی جهنم خواهند شد، اگر این حواس اما تحت مدیریت عقل باشند ما را سوی بهشت رهنمون می‌شوند، این موارد را گفتم تا به این مطلب نزدیک شوم که ماه مبارک رمضان ماهی

حجت‌الاسلام والمسلمین قاسم ترخان مدیر گروه تخصصی علوم انسانی قرآنی و عضو هیات علمی گروه کلام پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با اشاره به ابعاد مختلف روزه گرفتن و تأثیر آن بر ابعاد شخصیتی انسان اظهار کرد: روزه فقط نخوردن و نیاشامیدن نیست بلکه تمرینی برای تربیت نفس است.

عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ادامه داد: روزه نبردی است که انسان در ماه مبارک رمضان علیه خواسته‌های درونی خود انجام می‌دهد ولو اینکه آن خواسته‌ها به خودی خود حلال باشد. مواردی نظیر خوردن و آشامیدن به خودی خود حرام نیست، اما در این ایام در مدت زمان مشخصی اعلام می‌شود که نباید انجام بشود تا انسان این توان را پیدا کند در مقابل خوردن و آشامیدن حرام مقاومت لازم را داشته باشد. بنابراین انسان در ماه رمضان این آمادگی را می‌یابد تا از حرام خدا دوری گزیند و به تقوا برسد، چنانچه خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» (ای کسانی که ایمان آورده‌اید روزه بر شما مقرر شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود باشد که پرهیزگاری کنید).

حجت‌الاسلام ترخان با اشاره به بخش‌هایی از خطبه شعبانیه تصریح کرد: پیامبر اکرم (ص) در این خطبه فرمود: «أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ قَدْ أَقْبَلَ إِلَيْكُمْ شَهْرُ اللَّهِ بِالْبَرِّ كِهِ وَالرَّحْمَةِ وَالْمَغْفِرَةِ» (ای مردم! به درستی که ماه خدا با برکت و رحمت و آموزش به شما رو کرده است) و در ادامه می‌فرماید: «أَنْفُسَكُمْ فِيهِ تَسْبِيحٌ وَتُؤْمَكُمْ فِيهِ عِبَادَةٌ وَ عَمَلِكُمْ فِيهِ مَقْبُولٌ وَ دَعَاؤُكُمْ فِيهِ مُسْتَجَابٌ أَنْفُسَكُمْ فِيهِ تَسْبِيحٌ وَ تُوْمَكُمْ فِيهِ عِبَادَةٌ وَ عَمَلِكُمْ فِيهِ مَقْبُولٌ وَ دَعَاؤُكُمْ فِيهِ مُسْتَجَابٌ» (نفسهای شما در آن ثواب تسبیح دارد و خواب شما در آن عبادت و عمل شما در آن مقبول و دعای شما در آن مستجاب است). همچنین در فراز دیگری می‌فرماید: همه شما به میهمانی خدا دعوت شده‌اید و درهای بهشت باز است و مبادا درهای بهشت را با اعمال نادرست به روی خودتان ببندید.

وی افزود: به منظور بررسی این بحث باید چند مقدمه را از نظر بگذرانیم. خداوند در قرآن زمانی که نوح تمایل به نجات فرزندش داشت می‌فرماید: «إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرٌ صَالِحٍ»؛ به تعبیر این آیه فرزند نوح آئینه تمام‌نمایی از عمل غیر صالح بود و شر و بدی بر وجودش سیطره داشته است. اساساً این عمل است که انسان و شخصیت او را می‌سازد، از این جهت است در روز قیامت انسان‌ها به شکل واقعی‌شان محشور می‌شوند؛ یعنی اعمال، بدن اخروی ما را می‌سازند.

عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ادامه داد: مقدمه دوم در مورد ماهیت بهشت و جهنم است، وقتی که قیامت برپا شد چه اتفاقی می‌افتد، قیامت به تعبیر بنده ظرف ظهور است نه ظرف حدوث، یعنی اکنون کسانی که مشغول انجام کارهای بد و شر هستند همین حالا در جهنم هستند و خودشان خبر ندارند اما وقتی که از این دنیا می‌روند چشم

غلامرضایپوندی

در این ماه که ماه برکت و رحمت و مغفرت الهی است؛ اگر کسی «حقّ الله» به عهده اوست، گناه و معصیتی کرده است، این شخص بدهکار است و هر بدهکاری باید گرو بسپارد و گرو در برابر خدای سبحان، زمین و مکان و خانه و فرش نیست بلکه خود انسان را گرو می‌گیرند؛

به تعبیر استاد علامه جوادی آملی وقتی خود انسان گرو شد قدرت حرکت ندارد. اینکه می‌بینید بعضی‌ها می‌گویند ما هر چه می‌خواهیم چشم، زبان و دست خود را کنترل کنیم؛ این بیچاره‌ها درست می‌گویند، چون بسته هستند.

فرشتگان که مأموران الهی هستند و خود خداوند متعال که طلبکار اصلی است، آمادگی خودشان را اعلام کردند واعلان عمومی داده‌اند که: بیایید فک رهن کنید و خود را از بند و قید گناه آزاد کنید.

روایتی از امیرالمؤمنین علیه‌السلام نقل شده که کسی آمده حضور ایشان عرض کرد من هر چه می‌خواهم برای ادای نماز شب موفق شوم نمی‌شود، فرمود: «قَدْ قَيَّدَتْكَ ذُنُوبُكَ» آن گناهان روز دست و بال تو را بسته است. اگر روز درست رفتار کنیم شب سبک بال و آزاد هستیم.

است که برای حواس ما وظایفی تعریف شده است؛ اینکه قوه خیال را کنترل کنیم که هر جایی ما را نبرد، هر چیزی را گوش نکنیم، نبینیم، طبیعتاً روزه فقط خوردن و آشامیدن نیست، بلکه باید از هر نظر مقاومت کنیم. در این ایام سفارش شد تا بلند شویم و سحری میل کنیم تا معده زیاد گرسنگی را تحمل نکند، همین طور در کنار سحری که به معده می‌دهیم باید به چشم و گوش و زبان نیز سحری بدهیم تا گناهی از آنها سر نزنند و راه آن تلاوت قرآن و انجام کارهای خیر است. عطار نیشابوری در این راستا ابیات زیبایی را سروده است:

ای در غرور نفس به سر برده روزگار / برخیز و کارکن که کنون است وقت کار
ای دوست ماه روزه رسید و تو خفته‌ای / آخر ز خواب غفلت دیرینه سر برآر

سالی دراز بوده‌ای اندر هوای خویش / ماهی خدای راشو و دست از هوا بدار

پنداشتی که چون نخوری روزه تو آست / بسیار چیز هست جز این شرط روزه‌دار
هر عضو را بدان که به تحقیق روزه‌ای است / تا روزه تو روزه بود نزد کردگار

اول نگاهدار نظر تا رخ چو گل / در چشم تو نیفتند از عشق خویش خار
دیگر ببند گوش ز هر ناشنودنی / کز گفت و گوی هرزه شود عقل تار و مار

دیگر زبان خویش که جای ثنای اوست / از غیبت و دروغ فروبند استوار
دیگر به وقت روزه‌گشادن مخور حرام / زیرا که خون خوری تو از آن به هزار بار

دیگر بسی مخسب که در تنگنای گور / چندان خواب هست که آن نیست در شمار
دیگر به فکر آینه دل چنان بکن / کز غیر ذکر حق ننشیند برو غبار

این است شرط روزه اگر مرد روزه‌ای / گرچه ز روی عقل یکی گفتم از هزار

امام فعلی را جانشین امام عصر (عج) بدانیم

علیرضا زادبر

آیت‌الله‌العظمی جوادی‌آملی در همایش تفسیر تسنیم: امام راحل بحث امام زمان (عج) را در همه ابواب این نظام و کشور توسعه دادند و جایگاه رهبری را از جایگاه العلما و رؤث‌الانبیاء در جایگاه نیابت مطرح کردند. باید امام فعلی ما را جانشین امام عصر (عج) بدانیم.

علم و عقل زمانی معتبر است که نظام، نظام معتبر باشد. کار بزرگ امام راحل آن بود که نه تنها شاهنشاهی را به جمهوری مبدل کرد بلکه نظام امامت و امت را ایجاد کرد. اداره حوزه و دانشگاه با آیه نَفَر تَأْمِين می‌شود، ولی «العلما ورثة الانبیاء» یک جمله خبری است، یعنی باید همه بکشید که فرزندان پیغمبر شوید؛ باید با پیوند واقعی به انبیاء برسیم که جز با طهارت و ملکوتی فکر کردن حاصل نمی‌شود. مرجع شدن عادی است ولی وارث امام شدن مهم است. مجتهد و مرجع به جای امام نمی‌نشینند بلکه وارث به جای امام می‌نشینند.

وظیفه ماست که نظام امام و امت را حفظ کنیم، زیرا انقلاب نیز از برکات حضرت ولی عصر (عج) است. نظام امامت و امت پس از رژیم پهلوی پدیدار شد؛ باید امام فعلی را جانشین امام عصر (عج) بدانیم. نقش امام جاهلیت زدایی است. اصرار روایات ما این است که اگر کسی بمیرد و امام خود را نشناسد به مرگ جاهلی مرده است.

حوزه باید بکوشد که جاهلیت را از بین ببرد. علم می‌تواند جاهل را عالم کند ولی اگر امامت نشد، جاهلیت سلطه می‌یابد. دین را باید از علمای اصیل و مرجعیت اصیل گرفت. این صحبت‌های هفته گذشته آیت الله العظمی جوادی آملی باید به گوش همگان برسد. برخی که درس نخوانده در اثر شبکه‌های اجتماعی بعنوان "روحانی" به شهرت رسیده‌اند و اصل ولایت فقیه را زیر سوال می‌برند سر و صدا دارند. از عالم بشنوید. آیت الله العظمی جوادی آملی کسی نیست که برای هوای نفس و مقامات دنیایی در این سن و سال چنین موضعی بگیرد.

اختلاف در رویت ماه یک اختلاف علمی

مهدی‌فرمانیان

ماه رمضان فرا رسید و بار دیگر بحث پیرامون روز اول ماه مبارک رمضان و اختلاف در آن پدیدار شد.

برخی از کشورها شنبه را روز اول ماه رمضان اعلام کردند و برخی یکشنبه را، اما این اختلاف از کجا می‌آید؟

حدیث مشهوری از رسول خدا (ص) درباره شیوه روزه گرفتن رسیده است که مورد اتفاق تمام مسلمین است. پیامبر اعظم (ص) فرمودند: «صم للروه و افطر للروه، با دیدن ماه رمضان روزه بگیر و با دیدن ماه شوال، عید فطر خود را برگزار کن». همه مسلمانان این روایت را قبول دارند اما در تفسیر آن اختلاف است.

آیا منظور پیامبر دیدن با چشم سر است و با فن آوری جدید نمی‌توان به رویت ماه رفت؟

اگر پیامبر در عصر حاضر بود، دیدن ماه با چشم مسلح مورد قبول ایشان بود؟

آیا منظور از رسول خدا (ص) از «صم للروه» یعنی هر گاه ماه از محاق (تاریکی) بیرون آمد و ماه جدید شروع شد، هر جای جهان باشد برای دیگر مناطق هم مورد قبول است؟

در تفسیر حدیث مشهور پیامبر چهار نظریه وجود دارد:

۱. فقط با دیدن ماه با چشم سر می‌توان ماه رمضان را شروع کرد.

۲. اگر مناطق هم افق هم با چشم سر دیدند مورد قبول است، اما باید با چشم سر دیده شود.

۳. با چشم مسلح هم اگر ماه دیده شود مورد قبول است.

۴. هر گاه ماه در هر کجای جهان از تاریکی خارج شد و ماه جدید شروع شد، برای همه جهان ماه رمضان شروع شده است.

هر فقیه و مفتی در مذاهب مختلف یکی از این چهار نظریه را پذیرفته است و همین اختلاف در فتوا باعث اختلاف در روز اول ماه مبارک رمضان می‌شود. بنابراین اختلاف علماء به خاطر مسائل علمی است و ربطی به جنگ مذاهب و اختلاف دولت‌ها ندارد.

آمد؛ حقیقت توبه آن اراده خلل‌ناپذیر است.

وَ ظُهُورِكُمْ ثَقِيلَةً مِنْ أَوْزَارِكُمْ فَخَفِقُوا عَنْهَا بَطُولِ سُجُودِكُمْ ؛ و پشتهای شما از گناهانتان سنگین است، پس به طول دادن سجود، آن را سبک سازید؛

ماه رمضان را ماه آزادی از قیود نفسانی است؛ یکی از بهترین نعمت‌ها، نعمت آزادی است و این ماه، ماه آزادی می‌باشد. این بهترین راه است که فک رهن شده باشد.

ماه رمضان ماه آزادی است

انسانی که جانش در گرو و رهن باشد، دوست دارد کاری انجام دهد، ولی توانایی آن را ندارد، مثل کسی که بدهکار است و برای بدهی خود مالی را به رهن گذاشته است؛ می‌خواهد مال خود را بفروشد ولی نمی‌تواند، چون در رهن است. یا فردی که می‌گوید: نمی‌توانم حرف‌هایم را کنترل کنم؛ این بی‌چاره راست می‌گوید چون در گرو است.

به تعبیر دقیق قرآن: كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ؛ هر انسانی در گرو اعمال خویش است. (طور/۲۱) ؛ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ؛ هر کسی در گرو دست آورده های خویش است. (مدثر/۳۸)

کلام نورانی پیامبر گرامی اسلام در آخرین جمعه ماه پربرکت شعبان در خصوص ویژگی ماه رمضان این است:

أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ أَنْفُسَكُمْ مَرْهُونَةٌ بِأَعْمَالِكُمْ فَفَكُّوْهَا بِاسْتِغْفَارِكُمْ؛ ای مردم! به درستی که جانهای شما در گرو اعمال شماست؛ پس با استغفار آزادش کنید.

توبه فک رهن است؛ توبه هم به این است که بگویید خدایا من

گيرافتادن اردوغان در باتلاق سوریه و یاهو سرایی فیدان

کریم جعفری

وزیر امور خارجه ترکیه که سیاست‌های اعمالی آن در طول یک دهه گذشته باعث بروز مشکلات بسیار زیادی برای این کشور در شرایط فعلی شده و امروز با بحران‌های داخلی و خارجی متعددی دست و پنجه نرم می‌کند که حاصل جمع سیاست‌های اشتباه شخص وی هنگام ریاست وی هنگام ریاست بر سازمان امنیت ترکیه بوده حالا در تلاش است تا در گفتگو با شبکه خبری الجزیره قطر بتواند جای پای خود در میان کشورهای عربی پیدا کرده و به نوعی سیاست‌های تهاجمی و اشغالگرانه اردوغان را توجیه کند.

در واقع اشغال دمشق توسط تروریست‌های وابسته به ترکیه که چند هفته سرخوشی موقتی را برای اردوغان و فیدان به همراه آورد، پس از سه ماه به نظر می‌رسد به چالش عمده و غیر قابل تحملی برای آنکارا تبدیل شده و آنها تلاش می‌کنند تا با فرافکنی در رسانه‌های عربی خود را توجیه کرده و مشکلاتشان را به دوش ایران و روسیه بیندازند. واقعیت آن است که مردم سوریه حتی نام هم برای خوردن ندارند و تروریست‌های القاعده وابسته به اردوغان حتی موفق به وارد کردن یک بشکه نفت هم نشدند و عملاً این روزها تروریست‌های جولانی در حال قاچاق گسترده از مرزها برای مدیریت مشکلات موجود است.

اینجا است که شاهد دومین گفتگوی هاگان فیدان در مورد مسائل سوریه و اشاره مستقیم او به ایران هستیم. در حالی که ایران در سطح سیاسی خود تأکید کرده که هر آنچه که مردم سوریه در چهارچوب یک انتخابات آزاد با مشارکت همه گروه‌های سیاسی، قومی، دینی و مذهبی سوریه انجام شود خواهد پذیرفت وزیر امور خارجه اردوغان که بحران سوریه حاصل مدیریت او در طول ۱۴ سال گذشته است، بدون اشاره به است‌های مخرب خودش در قبال سوریه که این کشور را به اینجا رسانده و امروز نیز با حمایت از تروریست‌هایی که در حال ترور آدمربایی و رکوب گروه‌های قومی مذهبی سوریه هستند، ایران را طاب قرار می‌دهد چون جرات نمی‌کند در مورد اشغالگری یهودی‌ها در سوریه حرفی بزند و آنچه هم که در این مورد گفته بیشتر لفاظی سیاسی است تا عملیاتی...

همانگونه که روز گذشته در ضمن یک تحلیل بلند در مورد دلایل صدور بیانیه اوچلان به صورت مفصل توضیح دادم، رژیم تروریست پرور ترکیه با بحران‌های جدی در داخل و خارج روبرو است و به نوعی می‌خواهد برای خودش فرصت سازی کند اما عملاً این‌ها بیشتر فرصت سوزی مجدد هستند. وزیر امور خارجه اردوغان هیچ اشاره‌ای به ایجاد یک ارتش تروریستی تکفیری ترک تبار چند ملیتی رای جنگ علیه دولت سوریه نمی‌کند اما از این ناراحت است که چرا آنچه که در مورد سوریه انتظار داشتند به خوبی پیش نرفته و روریست‌های وابسته به آنکارا نتوانستند علیه کردها در شرق سوریه دست به اقدام بزنند.

در واقع همه می‌دانند این آمریکا است که یک حضور نظامی عملیاتی کامل در شرق فرات دارد و نیروهای موسوم به قسد تحت حمایت ریکا علیه ارتش اشغالگر ترکیه و تروریست‌های چند ملیتی ترک تبار او می‌جنگند و هیچ ارتباطی این جنگ با ایران ندارد و ایران نیز هیچ حمایتی از این شبه نظامیان نمی‌کند اما از آنجایی که هاگان فیدان جریزه و جسارت حمله به آمریکا بابت حمایت از شبه نظامیان قسد را ندارد و می‌ترسد که حرفی بزند که باعث ناراحتی ترامپ شود ایران را متهم به حمایت از این نیروها می‌کند. هر چند اگر من جای ایران بودم این کار را

می‌کردم تا همانگونه که پیش از این هم گفته بودم سوریه به باطلاح ترکیه تبدیل شود، اما به نظر نمی‌رسد که بین ایران و آمریکا و حتی صهیونیست‌ها در این منطقه همکاری وجود داشته باشد.

در هر صورت صحبت‌های وزیر امور خارجه ترکیه که مدعی شده پیام‌هایی را به ایران منتقل کرده یکی دروغ محض و یک فرافکنی ردوغانی است که حالا با شکست سیاست‌ها و اقداماتش و افتادن هزینه سوریه بر دوش او می‌خواهد راهی برای فرار از این بن‌بست پیدا در واقع تمام گروه‌های مسلحی که مخالف تروریست‌های القاعده و جولانی هستند همان گروه‌های مسلحی هستند که در طول سال‌های گذشته توسط عربستان، امارات، اردن، رژیم صهیونیستی و حتی آمریکا حمایت شدند و حتی ایران با این گروه‌های مسلح جنگیده است. بنابراین برای ما مشخص نیست که دقیقاً فیدان از چه چیزی صحبت می‌کند و دنبال چه مسئله‌ای است اما واضح است که باتلاق سوریه و هزینه‌های سرسام آور آن و حمایت از تروریست‌های تکفیری چند ملیتی وزیر خارجه اردوغان را به یاهو گویی دچار کرده است.

فیدان فکر می‌کرد با اشغال دمشق تمام مشکلات حل خواهد شد، آمریکا و اروپا تحریم‌های سوریه را بر خواهند داشت و با ظلم جولانی در برابر صهیونیست‌ها و سکوت او در مقابل اشغال خاک سوریه توسط یهودی‌های بی وطن و اثبات نوکری‌اش برای صهیونیست‌ها؛ سیل کمک‌ها از طرف کشورهای عربی راهی سوریه خواهد شد و آمدن دلارهای عرب‌ها شرکت‌های مفت‌خور ترک هم برای بازسازی و غارت این دلارها به سوریه هجوم خواهند آورد.

اما نه خبری از برداشتن تحریم‌ها شد، نه خبری از سرازیر شدن دلارهای عربی (که حتی طرف قطری هم حاضر نشد دست به چنین ریسکی بزند و همانگونه که وعده داده بود ماهیان یک میلیارد دلار برای داره موقت امور به تروریست‌های جولانی بدهد) به سوریه شد، نه حملات رژیم صهیونیستی متوقف گردیدند، آمریکا از شرق فرات خارج شد، نه حمایت‌های آمریکا از شبه نظامیان قسد کاهش یافت، نه مردم سوریه حاضر شدند سلطه تروریست‌های مزدور چند ملیتی را ببینند، گروه‌های مسلحی که تا پیش از این و حتی امروز هم به نوعی در ارتباط با ترکیه بودند حاضر شدند سلاح را بر زمین گذاشته و به تشکیلات جولانی بپیوندند و نه حتی کشورهای خارج از سلطه آمریکا و نزدیک به ترکیه حاضر شدند شغال دمشق توسط این تروریست‌ها را به رسمیت شناخته و جولانی را به عنوان رئیس جمهور سوریه قبول کنند...

این‌ها همه مشکل هستند و تمام این مشکلات امروز بر دوش اردوغان و فیدان افتاده و آنها باید این مشکلات را حل و فصل کنند! آنها بودند که ۱۴ سال در سوریه خرابکاری و فتنه‌گری کردند و بیش از یکصد هزار تروریست را از سراسر جهان برای عضویت در داعش جلب و جذب کردند و ز این تروریست‌ها نفت خام خریدند و با آن تجارت کردند و بعد از آنکه داعش سرکوب شد ده‌ها هزار تروریست ترک تبار چند ملیتی دیگر را برای عضویت در القاعده وارد سوریه کردند فکر می‌کردند که اگر دمشق اشغال شود و حکومت اسد سقوط کند تمام مشکلات بالا برطرف خواهد شد. اما همانگونه که همه شما هم می‌دانید نه تنها این مشکلات برطرف نشد بلکه روز به روز بر

دامنه این مشکلات هم افزوده می‌گردد و وزیر خارجه اردوغان را به یاهو گویی و چرندیات وادار کرده است.

مسئله مهم و اصلی این است که مردم سوریه تروریست‌های جولانی را نمی‌خواهند و در طول سه ماه گذشته یک از سرمایه‌گذاران بین‌المللی و حتی خود سوری‌ها هم حاضر نشدند با این تروریست‌ها همکاری کرده و آنها را قبول کنند. اینجاست که وزیر امور خارجه ترکیه در یک اعتراف تلخ می‌گوید: «با وجود افزایش مشکلات در سوریه، روسیه و ایران نمی‌توانند آنجا کاری انجام دهند. مشکلات کشورهای خودشان باید حل کنند.» و این اعتراف تلخ که چیزی جز اعتراف به افزایش مشکلات در سوریه نیست و چیزی جز شکست سنگین سیاست‌های اردوغان و فیدان برای مدیریت مشکلات در سوریه نیست... اما در این جمله یک نکته بسیار مهم و راهبردی هم وجود دارد و آن نیز اعتراف هاگان فیدان به هماهنگی ایران و روسیه در سوریه است چیزی که شاید آنها اصلاً یا انتظارش را نداشتند یا اصلاً فکر نمی‌کردند که ایران و روسیه بتوانند به این سرعت نیروهای خود در سوریه را بازیابی کرده و دست به کار شوند.

به نظر می‌رسد تنها راه پایان مشکل را در سوریه پایان دخالت‌ها و خروج تروریست‌های ترک تبار چند ملیتی تحت فرمان اردوغان از این کشور است. تلاش برای انتقال مشکلات و ناتوانی و بی‌عرضگی دولت اردوغان و شخص هاگان فیدان در کمک به تروریست‌هایی که خودشان در طول ۱۴ سال گذشته از کشورهای مختلف آسیای مرکزی، قفقاز، چین و دیگر کشورهای عربی و حتی اروپایی جذب کرده‌اند هیچ ارتباطی به ایران ندارد. به نظر نمی‌رسد که وزیر امور خارجه اردوغان انتظار دارد که ایران منافع خودش را دنبال نکند! چگونه آنها به توصیه‌های ایران برای پایان دادن به حمایت از گروه‌های تروریستی تکفیری گوش نکردند اما امروز انتظار دارند که ایران به خواسته‌های آنها گوش کند!؟

مگر این ایران نبود که با هزینه‌های هنگفت در مقابل کودتای سال ۲۰۱۶ ایستاد و یک بار دیگر اردوغان را به حکومت برگرداند قتی کشوری مانند ایران می‌تواند صفحه شطرنج ترکیه را بچیند مطمئن باشید می‌تواند کارهای بزرگتری هم کند و این همان وحشتی است که هاگان فیدان که دو دهه در سازمان امنیت ترکیه قدرت با قابلیت‌های ایران را دیده و از آن خبر دارد به آن گرفتار شده است و امروز در قامت وزیر امور خارجه در لفاظی‌های دیپلماتیک آن را بیان می‌کند. این مشکل ایران نیست که ترکیه نزدیک به ۵۰۰ میلیارد دلار بدهی دارد نمی‌تواند خودش را هم مدیریت کند این هم مشکل ایران نیست که ترکیه نمی‌تواند حتی ۱۰۰ میلیون دلار به صورت ماهانه در سوریه هزینه کند... این مشکلات حکومت ترکیه است و با فرافکنی هم نمی‌شود آن را پایان داد...

.....

پاپ بعدی چه کسی خواهد بود؟

کاردینال‌هایی که ممکن است جانشین فرانسیس شوند

صابر گل‌عنبری

در حالی که پاپ فرانسیس با ابتلا به ذات‌الریه مضاعف در بیمارستان بستری است (و به گفته واتیکان از روز گذشته دستگاه تنفسی به وی متصل شده است)، بسیاری در مورد آینده واتیکان و رهبری کلیسای کاتولیک گمانه‌زنی می‌کنند. پس از درگذشت یک پاپ یا در موارد نادر، کناره‌گیری مانند آنچه در مورد بندیکت شانزدهم رخ داد، واتیکان مجمع کاردینال‌ها را برای انتخاب پاپ جدید برگزار می‌کند. طبق قوانین کنونی، از میان ۲۵۲ کاردینال، تنها ۱۳۸ نفر که زیر ۸۰ سال سن دارند، واجد شرایط رای دادن هستند. رأی‌گیری در کلیسای سیستین انجام می‌شود و هر روز چهار دور رأی‌گیری صورت می‌گیرد تا

زمانی که یکی از نامزدها دو سوم آرا را به دست آورد. این روند معمولاً ۱۵ تا ۲۰ روز طول می‌کشد.

اما چه کسانی شانس بیشتری برای جانشینی پاپ دارند؟

کاردینال پیترو پارولین

پارولین، ۷۰ ساله، از سال ۲۰۱۳ به‌عنوان دبیر دولت واتیکان فعالیت کرده و در میان کاردینال‌های واجد شرایط بالاترین جایگاه را دارد. او به عنوان فردی معتدل شناخته می‌شود و در مسائل ژئوپلیتیک نیز دیدگاه‌های متعادلی دارد.

کاردینال پیترو اردو

این کاردینال ۷۲ ساله مجارستانی، رئیس پیشین شورای اسقف‌های اروپا و چهره‌ای محافظه‌کار در کلیساست. او مخالف اعطای عشا‌ی ربانی به کاتولیک‌های طلاق‌گرفته یا ازدواج مجدد کرده است و موضع‌گیری‌های جنجالی درباره مهاجران داشته است.

کاردینال لوئیس آنتونیو تگل

این کاردینال فیلیپینی ۶۷ ساله، که توسط بندیکت شانزدهم به این مقام منصوب شد، از نظر فکری به پاپ فرانسیس نزدیک

است. او منتقد استفاده کلیسا از زبان سخت‌گیرانه در مورد همجنس‌گرایان، مادران مجرد و افراد مطلقه بوده و از لزوم تغییر رویکرد کلیسا در این زمینه‌ها صحبت کرده است.

کاردینال ماتئوزویپی

زویپی ۶۹ ساله که در سال ۲۰۱۹ توسط پاپ فرانسیس کاردینال شد، از چهره‌های مورد علاقه او به شمار می‌رود. او در مأموریت‌های صلح واتیکان نقش فعالی داشته و دیدگاه مثبتی نسبت به جامعه LGBTQ دارد.

کاردینال ریچارد لئو بورت

این کاردینال آمریکایی ۷۵ ساله یکی از سنت‌گرایان برجسته کلیسا محسوب می‌شود و منتقد دیدگاه‌های لیبرال پاپ فرانسیس است. او مخالف اجازه دادن به کاتولیک‌های طلاق‌گرفته برای دریافت عشا‌ی ربانی است و سیاستمدارانی را که از سقط جنین حمایت می‌کنند، شایسته این آیین نمی‌داند. با توجه به شرایط کنونی واتیکان، انتخاب پاپ آینده به چالشی مهم برای کلیسای کاتولیک تبدیل شده است. آیا کلیسا مسیری لیبرال‌تر را دنبال خواهد کرد یا به سمت محافظه‌کاری باز خواهد گشت؟ (ایندیپندنت)

دعوی ترامپ و زلنسکی!

مجید بهستانی

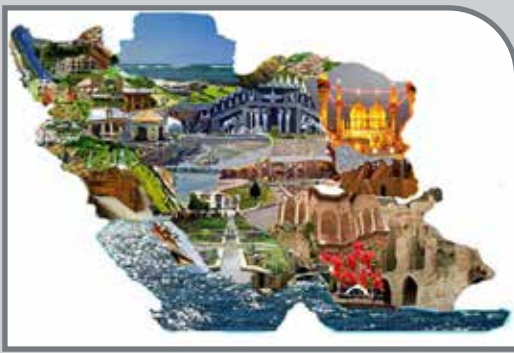
دیدار ترامپ و زلنسکی به نسنستی پرتنش ختم شد و در نهایت هم رئیس جمهور اوکراین کاخ سفید را بدون امضای توافق معادن نادر ترک کرد که منابع آمریکایی می‌گویند ترامپ او را اخراج کرده است. دیدار دو طرف آغازی خوب داشت و هر دو از اهمیت صلح گفتند، اما وقتی که زلنسکی خواستار دریافت تضمین‌های امنیتی شد و با آتش بس مخالفت کرد، کار به بگو مگو و مشاجره تند میان او و ترامپ و معاونش کشیده شد.

اکنون داوری درباره این اتفاق در ایران متفاوت است که بیشتر تابع برخی پیش‌فرض‌های ذهنی قبلی درباره خود جنگ و روسیه است. واقعیت این است که ترامپ و معاونش بسیار بد با زلنسکی برخورد کردند که به نوعی تحقیرآمیز بود، اما نباید فراموش کرد که این رفتار آنها واکنشی بود به دست رد و «نه» رئیس جمهور اوکراین و مخالفت او با آنچه ترامپ در خصوص آتش بس و توافق معادن می‌خواست که چیزی جز تسلیم کی‌یف و واگذاری آن به آمریکا (معادن) و روسیه (اراضی اشغال شده) نیست.

همین موضع او سخت ترامپ را برآشف و به این واکنش انفعالی واداشت؛ تا جایی که مهمان خود را به «بی‌احترامی» و ... متهم کرد. واقعیت این است که برنده این دعوا کسی نبود جز رئیس جمهور روسیه که با خرسندی نظاره می‌کرد و بازنده آن هم در وهله نخست خود شخصیت خودشیتفته ترامپ، آمریکا به عنوان یک ابرقدرت و روابط تاریخی‌اش با متحدان آمریکاست. البته اگر زلنسکی بر سر مواضع خود و پای این «نه» خود بایستد، می‌توان او را هم در آینده جزو برندگان این دیدار تاریخی دانست.

برخورد بسیار بدی که ترامپ و معاونش با زلنسکی کردند، معمای سکوت ملک عبدالله در دیدار اخیر خود با ترامپ در کاخ سفید را حل کرد. در واقع پادشاه اردن چنین صحنه‌ای را پیش‌بینی می‌کرد و با دستپاچگی خاصی از موضع‌گیری مستقیم در برابر دوربین‌ها در قبال ترامپ خودداری و بعد از دیدار مواضع خود را در چند توثیت بیان کرد. این دومین بار طی دو هفته اخیر است که تیر ترامپ به سنگ می‌خورد؛ دو هفته قبل ضرب الاجلی تعیین کرد که اگر حماس همه گروه‌گان‌ها را یکجا آزاد نکند، جهنمی برپا می‌کند؛ اما این تهدید او کارساز نبود و بعد از آن توپ را در زمین نتانیاها و اسرائیل انداخت که باید در واکنش به عدم آزادی همه گروه‌گان‌ها تصمیم بگیرند.

در روزهای اخیر هم تبلیغات زیادی به راه انداخت و امیدها را به پایان جنگ اوکراین بالا برد؛ پایانی یکجانبه با تقسیم اوکراین میان آمریکا و روسیه؛ اما این اتفاق نیفتاد و اکنون ترامپ بیشتر از هر زمانی خشمگین است و باید دید خشم خود را کجا و سر چه طرفی خاورمیانه، چین، اروپا، ایران و یا غزه تخلیه می‌کند. ناگفته هم نماند که نمی‌توان پایان تنش آلود و بی‌نتیجه دیدار ترامپ و زلنسکی را به معنای کان لم یکن شدن آتش بس و پایان جنگ اوکراین دانست. ترامپ قابل پیش‌بینی نیست و ممکن است که در آینده بر خلاف رفتارهای کنونی از او سر بزند. کما این که باید دید آیا از زلنسکی می‌گذرد یا اوکراین را مجازات می‌کند. در این صورت هم باید دید رئیس جمهور اوکراین تا کجا مقاومت می‌کند و اروپا تا کجا پشت اوکراین می‌ایستد. البته رئیس جمهور اوکراین هم پس از دیدار ضمن تأکید بر نیاز به «صلح عادلانه و همیشگی» تلاش کرد که با تشکر از آمریکا و ترامپ از عصبانیت او و تبعات آن بکاهد.

دولت به جای مانع تراشی، پای صنعت گردشگری را باز کند

حرمت الله رفیعی

برنامه «برند ملی» رادیو گفت‌وگو با موضوع نقش گردشگری در برندسازی ملی ایران با دکتر حرمت‌الله رفیعی، رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران به‌صورت تلفنی گفت‌وگو کرد.

حرمت‌الله رفیعی با اشاره به توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بخش خصوصی در جذب گردشگر و ارائه تصویری واقعی از ایران، اظهار کرد: بخش خصوصی تمام تلاش خود را به کار می‌گیرد تا با بهره‌گیری از جاذبه‌های بی‌شمار گردشگری ایران، میزبان شایسته‌ای برای گردشگران خارجی باشد. اما متأسفانه، این بخش با موانع متعددی روبه‌روست که مانع از ایفای نقش مؤثر آن می‌شود. وی افزود: ما دو بال داریم؛ بال دولت و بال بخش خصوصی. هر یک وظایف و مسئولیت‌های خاص خود را دارند. اما متأسفانه، در شرایط کنونی، شاهد عدم توازن و ناهماهنگی بین این دو بال هستیم.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران به انتقاد از سیاست‌گذاری‌های دولتی در حوزه گردشگری پرداخت و گفت: متأسفانه، دولت به جای حمایت از بخش خصوصی و تسهیل فعالیت‌های آن، با وضع قوانین و مقررات دست‌وپاگیر، موانعی بر سر راه این بخش ایجاد می‌کند.

وی با اشاره به ضعف دیپلماسی گردشگری و عدم اهتمام سفرای ایران در جذب گردشگر، افزود: سفیران کشورهای خارجی، پیش از هر اقدامی، با بخش خصوصی ما وارد مذاکره می‌شوند و خواستار اعزام گردشگر به کشورشان هستند. اما متأسفانه، سفیران ما در این زمینه تلاش و پیگیری لازم را ندارند.

دکتر رفیعی در مصاحبه تلفنی با رادیو گفت‌وگو با انتقاد از بزرگ‌نمایی ایران‌هراسی و عدم ارائه تصویری واقعی از ایران در رسانه‌های خارجی، خاطرنشان کرد: بخش خصوصی به‌تنهایی قادر به مقابله با این هجمه‌ها نیست و نیازمند حمایت و همراهی دولت در این زمینه است. وی یکی دیگر از چالش‌های مهم صنعت گردشگری ایران را گرانی سفر و نرخ‌های غیررقابتی خدمات گردشگری در مقایسه با کشورهای همسایه دانست و گفت: متأسفانه، با کاهش ارزش پول ملی، هزینه‌های سفر در ایران افزایش یافته و این امر باعث شده تا گردشگران خارجی، مقاصد دیگری را برای سفر انتخاب کنند.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران افزود: ما بارها نسبت به این موضوع هشدار داده‌ایم، اما متأسفانه، گوش شنوایی برای شنیدن این انتقادات و پیشنهادهای وجود ندارد.

وی راهکار برون‌رفت از این وضعیت را باور به بخش خصوصی و ایجاد بستری برای گفت‌وگو و همکاری سازنده بین دولت و این بخش دانست و تأکید کرد: تا زمانی که نگاه دولت به بخش خصوصی تغییر نکند و جایگاه واقعی این بخش در نظر گرفته نشود، نمی‌توان انتظار رونق و توسعه صنعت گردشگری را داشت.

رفیعی با اشاره به اینکه لطمات این رکود را در نهایت مردم می‌بینند، افزود: تنها شغلی که در صنعت گردشگری است، عایداتش مستقیم به جیب مردم وارد می‌شود.

وی با اشاره به ضرورت بازنگری در بازارهای هدف گردشگری ایران، گفت: مطالعات نشان می‌دهد که کشورهای اروپایی، در اولویت‌های اصلی جذب گردشگر برای ایران قرار ندارند. با این حال، ما همچنان شاهد تمرکز بر این بازارها و غفلت از بازارهای بالقوه دیگر هستیم.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران با اشاره به اینکه بخش قابل توجهی از آمار ورود گردشگران به ایران، مربوط به سفرهای مرزی کوتاه‌مدت و بدون اقامت است، افزود: باید سیاست‌گذاری‌ها و راهبردهای گردشگری، واقع‌بینانه و متناسب با شرایط موجود بازنگری شوند.

نظارت بر بازار رمز ارزها ضروری است

ایمان زنگنه

شده‌اند نیز در این حوزه وجود دارد. شاید رمز ارزها مثل دیگر ارزها هنوز قدرت پذیرندگی عمومی پیدا نکرده‌اند؛ اما قابلیت سنجش‌پذیری دارند پس وظایف پول و اقتصاد پولی درباره آنها نیز صدق می‌کند. وقتی رمز ارزها قابلیت سنجش‌پذیری و پرداخت‌های آینده و البته ذخیره سازی داشته باشد، نظارت بر این حوزه نیز بر عهده بانک مرکزی است.

وقتی قیمت رمز ارزها در طول یک روز می‌تواند بدون هیچ دامنه و محدودیتی روند کاهشی یا افزایشی داشته و قابلیت ذخیره‌سازی دارد؛ این سؤال مطرح می‌شود که آیا این امکان وجود دارد

که عموم مردم رمز ارزها را در مبادلات بپذیرند و از آن استفاده کنند؟ وقتی رمز ارز می‌تواند به منزله پول ملی کشورها مطرح شود و حاکمیت پولی و اعتباری کشورها را خدشه دار کند؛ پس به این معناست که به منزله رقیب حاکمیت پولی اعتباری و ارزی کشورها قد علم کرده است، اینجاست که متوجه می‌شویم نظارت بر رمز ارزها خاص ایران نیست، بلکه مرتبط با همه کشورهاست حتی در آمریکا نیز فدرال رزرو ملاحظات متعددی نسبت به پدیده رمز ارزها اتخاذ کرده است. با یک جست‌وجوی ساده متوجه می‌شوید بانک‌های مرکزی کشورهای اروپایی نیز برای پدیده رمز ارزها ملاحظات در نظر گرفته و قوانینی تصویب و ابلاغ کرده‌اند. پس این موضوع خاص بانک‌های مرکزی همه کشورهاست.

پدیده نظارت بر معاملات رمز ارزها مختص ایران نیست و همه بانک‌های مرکزی این رویه را در دستور کار قرار داده‌اند، پس باید تویلت این امر را به بانک مرکزی سپرد. نظارت بر معاملات و ایجاد شفافیت از سوی بانک مرکزی بر معاملات و تبادلات رمز ارزها اقدام بسیار مفیدی است. رمز پول‌ها یا رمز ارزها دو شاخصه بسیار مهم دارند. اولین شاخصه فنی است، زیرا در بستر بلاک چین قرار دارد و می‌تواند درباره فناوری اطلاعات صحبت کند؛ اما یک سوی دیگر بحث مسائل مرتبط با حفظ تضامین لازم برای عدم پولشویی و تخلف و کلاهبرداری در این فضا است که این موضوع باید به بانک مرکزی سپرده شود تا این نهاد سازکار، قواعد و نظامات این حوزه را با توجه به استفاده از نظرات کارشناسان و متخصصان امر پیاده کند. امروز بهترین

در صورتی که بانک مرکزی با استدلال‌هایی، مانند اینکه صرافی‌ها از این بانک مجوز نداشتند، بنابراین ما نیز بر معاملات و تبادلات مالی رمز ارزها نظارت کافی نداشتیم. اگر مردم در این بازار زبان کنند قاعدتاً توجهات بانک مرکزی را نخواهند پذیرفت و تأکید خواهند داشت بانک مرکزی باید با صرافی‌های متخلف برخورد می‌کرد و به صرافی‌های معتبر مجوز می‌داد تا مردم گرفتار کلاهبرداران نشوند. در دنیای جدید قوانین نیز باید بر اساس مسائل و معادلات جدید تدوین، تصویب و اجرا شود؛ بنابراین نباید خود را فریب دهیم، زیرا در این صورت از دنیای جدید عقب می‌مانیم، ضمن اینکه می‌توانیم از محاسن ابزارهای جدید محروم شویم و معایب و خطراتش آسیب‌های جدی به ما وارد کند.

داد و ستد و معامله در اعصار مختلف شکل‌های گوناگونی داشته است، از داد و ستد به صورت کالا به کالا تا داد و ستد با سکه‌های نقره و طلا و دیگر مسکوکات تا پول‌های کاغذی و کارت‌های بانکی که در سال‌های اخیر به جمع قبلی‌ها افزوده شده است و امروز که شاهد رواج پدیده‌ای با عنوان رمز ارزها هستیم که به نوعی به وسیله‌ای برای داد و ستد نیز مبدل شده‌اند. اگر چه رمز ارزها همچنان برای بخشی از مردم ناشناخته‌اند، اما اخبار مرتبط با سود و زیان‌های قابل توجه آن می‌تواند برای بسیاری از مردم جذاب بوده و قاعدتاً عده‌ای از مردم را جذب این بازار کند. از زمانی که موضوع معامله با رمز ارزها و خرید و فروش و سرمایه‌گذاری در بازار «کریپتوکارنسی‌ها» مطرح شده و برخی از دارندگان سرمایه و مردم به سرمایه‌گذاری در این حوزه اقبال نشان داده‌اند نه تنها دولت‌های مستقر در ایران، بلکه دولت‌ها در تمام جهان به این نتیجه رسیده‌اند که برای جلوگیری از خسارت‌هایی که از محل معاملات رمز ارزها می‌تواند ایجاد شود باید روند نظارتی بر این بازار را در دستور کار خود قرار دهند.

بی‌تردید مانند بسیاری از کشورهای توسعه یافته که امروز معاملات رمز ارزها در این کشورها رایج است، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز باید بر روند معاملات رمز ارزها نظارت داشته باشد؛ چون با تویلت بانک مرکزی بر حوزه رمز ارزها اتفاق مثبتی صورت می‌گیرد. نظارت بر روند مبادلات و معاملات رمز ریال یا رمز پول که همان رمز ارزهاست برای این حائز اهمیت است که تمام امکاناتی که امروز با عنوان داده‌های اعتباری یا پول‌ها و ارزهای جدید مطرح می‌شود به نوعی جانشین پول

گردشگری، کلیدبازسازی چهره بین‌المللی ایران

ابوطالب قاسمی

وی به اقدامات دولت در این راستا اشاره کرد و افزود: دولت با ایجاد بسترهای قانونی و حقوقی، حمایت از تولید محتوای مناسب، رابزنی در سطوح بین‌المللی و بسیج دستگاه‌های اجرایی، زمینه را برای فعالیت بخش خصوصی و توسعه گردشگری فراهم می‌کند.

مدیرکل مطالعات، آموزش و برنامه‌ریزی گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی از جمله اقدامات قانونی را تصویب قوانینی در

برنامه‌های ششم و هفتم توسعه ذکر کرد و توضیح داد: بر اساس آنها، بخشی از هزینه‌های تولید محتوای گردشگری توسط بخش خصوصی، به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود و شرکت‌های دولتی نیز موظف شده‌اند بخشی از هزینه‌های خود را به تبلیغات گردشگری اختصاص دهند.

وی به برخی از نمونه‌های موفق برندسازی ملی از طریق گردشگری در سایر کشورها اشاره کرد و گفت: بسیاری از کشورها با ایجاد کمپین‌های تبلیغاتی خلاقانه و تمرکز بر جاذبه‌های گردشگری خود، توانسته‌اند تصویر مثبتی از کشورشان در اذهان جهانیان ایجاد کنند.

قاسمی در مصاحبه با رادیو گفت‌وگو با اشاره به کمپین ایران باشکوه، یک تجربه متفاوت، از برنامه‌های آتی وزارتخانه برای توسعه برند ملی گردشگری ایران خبر داد و تأکید کرد: ما در تلاش هستیم تا با همکاری بخش خصوصی و سایر دستگاه‌های

اجرایی، چهره‌ای واقعی و جذاب از ایران را به جهانیان معرفی کنیم

هم‌افزایی بخش دولتی و خصوصی، ضرورتی انکارناپذیر

وی بر لزوم هماهنگی و هم‌افزایی بخش دولتی و خصوصی برای توسعه صنعت گردشگری و بهبود تصویر ایران تأکید کرد و گفت: بخش خصوصی و دولتی باید در کنار یکدیگر و با تعامل سازنده، برای تحقق اهداف مشترک تلاش کنند.

مدیرکل مطالعات، آموزش و برنامه‌ریزی گردشگری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی افزود: دولت باید با ایجاد زیرساخت‌های لازم، تسهیل فرایندها و حمایت از بخش خصوصی، زمینه را برای فعالیت هرچه بیشتر این بخش فراهم کند و بخش خصوصی نیز با ارائه خدمات باکیفیت و خلاقانه، به جذب گردشگران و معرفی جاذبه‌های ایران کمک کند.

فریبا؛ سوژه نو، پرداخت کهنه

مینورضایی

سوم. ضعف نمایش روانشناسی شهرت، پول و مصرف‌گرایی در سریال فریبا بیداد می‌کند. شخصیت فریبا اتفاقاً با رها کردن فرزندش توانسته بلاگر بسیار موفقی باشد ولو اینکه در امضای بندهای حقوقی قراردادهاش با شرکت تبلیغاتی دقت نکرده باشد که آن ربطی به بلاگری یا اینفلوئنسری ندارد و مال بی‌سوادی حقوقی است.

شخصیت «بهرروز» با بازی «پیام اینالویی» که مثل همه هم‌سن‌وسالانش مشکلات مادی دارد، به واسطه ازدواج صوری با فریبا می‌تواند عقده‌هایش را برطرف کند. بهروز در ابتدای سریال یک جوان توانمند نشان داده می‌شود. کسی که هم نویسنده است و کار چاپ‌شده دارد، هم جنم کار کردن دارد و هم تکلیفش با خودش مشخص است و می‌خواهد با عشقش ازدواج کند. حالا این بهروز که اتفاقاً به خاطر نویسنده‌بودنش وارد تیم تأمین محتوای فریبا می‌شود یکپو تبدیل می‌شود به جوانی قمارباز و بی‌قید و عقده‌ای. این بهروز نویسنده‌ی ما اتفاقاً فرزند طلاق است و اتفاقاً مادرش هم آرایشگر است و سالن دارد و از شرایط معروف‌شدن پسرش هم راضی است! یعنی نویسنده با یک تیر، خدمت سه نشان رسیده است؛ قشر نویسندگان، صاحبان سالن‌های زیبایی و بچه‌های طلاق و به خیال خودش این کار خواسته از بیان آسیب‌های اجتماعی عقب نمانده باشد! یعنی نویسنده از خودش پرسیده انگیزه‌های روانی ریشخندان به ثروت را چطور نشان دهیم؟ آهان! یک بچه طلاق که نویسنده و عاشق هم هست می‌گذاریم توی کار که انگیزه‌ها دربیاید! اما واقعاً نمی‌شد در فیلمنامه شغل دیگری برای بهروز انتخاب کرد که به تیم تأمین محتوا اضافه شود؟ تدوینگر، گرافیسیت، مسئول هماهنگی و هر شغل دیگری که مانند «نویسنده‌بودن» معنای نمادین و لایه‌ای نداشته باشد! هرچند که ما هرگز دست این آقای نویسنده حتی یک کاغذ هم ندیدیم چه برسد به کتاب.

شخصیت «ترنم» هم که عاشق بلاگری است و برای اینکار جسارت‌های زیادی به خرج می‌دهد و از همه انگیزه بیشتری دارد، دست آخر از شهرت متنفر شده و سر عقل می‌آید و با تاسیس یک فروشگاه اینترنتی برای مادر خیاطش و دیگر زنان سرپرست خانواده، خود را عاقبت به خیر می‌کند و مایه عبرت نمی‌شود.

«بهداد» با بازی «منوچهر زنده‌دل» هم گرچه در شغل شریف گول‌زدن و فرستادن جوان‌ها به دبی برای قاچاق اعضای بدن انسان است اما این هم به روانشناسی شهرت ربطی ندارد. بهداد از همسرش «سونگد» (با بازی نسیم ادبی) متنفر است و به خاطر کینه‌های قدیمی و مشکلات زندگی مشترکش از طریق شرکت سونگد، کلابرداری می‌کند.

این لیست ادامه دارد و ما این مثال‌ها را آوردیم تا بگوییم سازندگان هیچ زحمتی به خودشان نداده‌اند تا درباره روانشناسی شهرت، پول، مصرف‌گرایی و سیل جمعیتی که تلاش دارد بلاگر اینستاگرامی بشود تحقیق و پژوهش کنند. بنابراین سریال فریبا از نظر نشان‌دادن واقعیت زندگی بلاگری که آمیخته به مفاهیم پول و شهرت و مصرف‌گرایی و در معرض بودن و حریم خصوصی نداشتن است توفیقی کسب نکرده است. اما در ژانر پلیسی چرا!

■ فریبا سریالی موفق در ژانر پلیسی

داستان پسر گروگان گرفته‌شده‌ی فریبا، سایت‌های قمار، گم‌شدن ابراهیم، صحنه‌های سرقت در ترکیه، ناشناسان تهدیدکننده فریبا، سرنوشت دختر مفقود شده در دبی، زد و بندهای سونگد با خلافکاران و ... همه نشان از آن دارند که محمود معظمی به ژانر پلیسی معمایی تسلط بیشتری دارد و اتفاقاً بعد از کندی و ملال قسمت‌های ابتدایی فریبا، این بخش‌های پلیسی است که مخاطب را از میانه سریال با خود همراه کرده است.

در پایان فقط می‌گوییم فریبا یک سریال قابل قبول و نه بسیار موفق است. سریالی که اگر از قسمت‌های ابتدایی‌اش چشم‌پوشی کنیم و انتظار زیادی از نمایش زندگی واقعی اینفلوئنسری نداشته باشیم، حداقل در ژانر پلیسی می‌تواند ما را سرگرم کند.

■ جذابیت‌های سریال فریبا

فریبا خوبی کم ندارد. سوژه مردم‌پسند و حتی جوان‌پسند، ترکیب ژانر اجتماعی و پلیسی، رنگ و لعاب‌های ظاهری جذاب برای مخاطب و ریتم تا حدودی مناسب از نقاط مثبت این سریال است و از این نظر تا اینجا با باقی سریال‌های سند تحول تلویزیون مقدری متفاوت است.

اما ایرادات فریبا هم کم نیست که بخشی از این ایرادات به تیم کارگردانی آن و به خصوص عملکرد خود کارگردان یعنی «محمود معظمی» برمی‌گردد.

■ نقد سریال فریبا

اگر فرض را بر این بگیریم که طبق آنچه در رسانه‌ها آمده فریبا یک سریال درباره دنیای بلاگری است، باید با عرض معذرت بگوییم فریبا فقط حدود ده تا بیست درصد به دنیای بلاگری مربوط است! معظمی یا بهتر است بگوییم برادران معظمی بیشتر تخصص سریال‌سازی‌شان در محدوده سریال‌های امنیتی است. بنابراین در سریال فریبا هم بخش پلیسی و امنیتی از همان ابتدای کار فعال است و از قسمت‌های میانی به بعد، این داستان پلیسی معمایی است که مخاطب را پای سریال می‌نشانند و نه جذابیت‌های دنیای بلاگری. اما چرا روی این نظر پافشاری داریم که با فریبا چیزی از دنیای حرفه‌ای بلاگری یا اینفلوئنسری نصیب مخاطب نمی‌شود؟

یکم. هرکس حتی اگر از دور دستی بر آتش تأمین محتوا داشته باشد می‌داند تأمین محتوا بر خلاف آنچه تصور می‌شود یک شغل ساعتی و پاره‌وقت نیست؛ بلکه یک شغل بیست‌و‌چهارساعته است. چیزی مثل خانه‌داری که نمی‌توان از آن استعفا داد و ساعت مشخصی هم ندارد! اتفاقاً یکی از بزرگترین چالش‌های زندگی بلاگرهای حرفه‌ای یا فالوور بالا، همین است که تأمین محتوای تصویری تمام زندگی آن‌ها را تحت سلطه خود می‌گیرد. از روابط با نزدیکان تا غذاخوردن و خرید کردن و ورزش و انجام کارهای پزشکی و سفر و ... ولی در سریال فریبا کارگردان هرگز نتوانسته به مسئله چالش تأمین دائم محتوای تصویری حتی نزدیک هم شود و از اجبارها و فرصت‌هایی که این چالش خلق می‌کند بهره ببرد. حتی داستان ازدواج صوری با پناه هم که می‌توانست کمک کننده باشد از جایی رها می‌شود.

دوم. اگر قرار باشد دنیای بلاگری سوژه اصلی کاری باشد باید بیشتر از یک وجه آن را نشان داد. مشکل فریبا اینجاست که از ظرفیت بلاگری به عنوان مجاری ارائه محتوا و ایده‌های مثبت چیزی نشان نداده است. ایده‌های مثبت مانند بلاگرهای محیط زیست، کتاب، تسهیل‌گران کودک و ... حالا فرض می‌کنیم قصد سازندگان سریال فریبا، نشان‌دادن ویرانگری‌های دنیای بلاگری یا جنبه منفی آن است که خوب باید گفت در آن هم موفق نبوده‌اند! فریبا از نوزادی و در همان بیمارستان، فرزندش را رها کرده و سراغ زندگی خودش رفته و حالا مخاطب می‌بیند اتفاقاً زندگی سطح بالا و راحتی دارد. موفق و خوشبخت است و پول پارو می‌کند. گیرم که چالش‌هایی هم داشته باشد که خوب همه دارند! حالا اینکه بعد از ده سال به طور اتفاقی مهر مادری‌اش گل می‌کند اصلاً تحول شخصیتی قابل باوری نیست و داستان پارسا می‌توانست کلا از زندگی فریبا حذف شود.

اگر فرض را بر این بگیریم که سازندگان سریال فریبا برای نشان‌دادن وجوه منفی زندگی بلاگری یا اصلاً شهرت، آن دخترانی را نشان دادند که گرفتار باندهای قاچاق اعضای بدن انسان در دبی می‌شوند آن وقت نمی‌دانیم خون‌گریه‌کنیم یا قه‌قهه بخندیم؟! اما به جای خنده و گریه می‌پرسیم چرا نویسندگان و کارگردانان ما حاضر نیستند دلایل واقعی گرایش جمعیت زیادی از کودکان و نوجوانان و جوانان و میانسالان به اینفلوئنسرشدن و دنیای شهرت را درک کنند؟ این چندمین فیلم ایرانی است که سرنوشت دختران علاقمند به مد و لباس را در داستان آدمکش‌های ساکن دبی می‌گذارد؟! کی می‌خواهیم از تعریف کردن داستان‌های لولوخورخوره برای نسل جوان دست برداریم؟ پس بعد از گفتن این نکات می‌توانیم بگوییم سریال فریبا از لحاظ پرداختن به زندگی یک بلاگر چه وجوه مثبت و چه وجوه منفی آن نمره قبولی نمی‌گیرد.

سریال «فریبا» به کارگردانی «محمود معظمی» که در ۳۴ قسمت از شبکه سوم سیما پخش شد به تازگی به انتها رسیده است و فرصت آن است که به نقد، تحلیل و بررسی آن بپردازیم. مینورضایی در مجایه میدان آزادی درباره این سریال نوشته است:

احتمالاً بیشتر ما وقتی به خودمان آمدیم دیدیم که در یک بازه کوتاه مثلاً چهار پنج ساله، بلاگرها یا اینفلوئنسرها در تمام ساحات زندگی‌مان اثرگذاری غیرقابل انکاری پیدا کرده‌اند. از بلاگری مد و زیبایی و سفر و آشپزی تا بلاگری کتاب و بازی و مدیریت مالی و... خب البته تعجب ندارد. در روانشناسی فروش محصول یک اصل وجود دارد و آن اینکه مشتری دوست دارد ارتباطش با محصول از طریق یک فرد نزدیک مثل افراد خانواده، دوستان صمیمی، همکاران یا بلاگری که دنبالش می‌کند برقرار شود تا مثلاً کاتالوگ محصول را مطالعه کند. بنابراین در دنیایی که درصد بالایی از مشاغل و افراد به دنبال فروش محصولی هستند (حتی رویا فروشی!) جایگاه بلاگری به صعود غیرمترقبه‌ای دست یافت. شاید همین باعث شد توجه سازندگان سریال‌های تلویزیونی به موضوع بلاگری جلب شود.

«فریبا» (با نام قبلی «شب دیجور») سریالی است که از دی ماه ۱۴۰۳ از شبکه سوم سیما پخش شد. این سریال به نویسندگی «جواد صفوی» و کارگردانی «محمود معظمی» (و نه احمد معظمی) ساخته شد. این سریال در ژانر اجتماعی و پلیسی و با تأکید روی بررسی سبک زندگی بلاگری یا اینفلوئنسرهای اینستاگرامی ساخته شده است.

■ خلاصه داستان سریال فریبا

فریبا یک بلاگر سبک زندگی لاکچری است که برای تأمین محتوای صفحه‌های شخصی‌اش، با یک شرکت تبلیغاتی قرارداد دارد. قراردادی طولانی، ناعادلانه و تقریباً غیرقابل فسخ. او در مسیر بیشترشدن شهرت و البته ثروتش، با چالش‌هایی چون ترک‌کردن فرزند، تهدیدهای امنیتی و ازدواج صوری اجباری مواجه است که باعث می‌شود به ادامه مسیری که در پیش رو دارد بیشتر و عمیق‌تر فکر کند.

■ چالش‌های بلاگری در سریال فریبا

از آنجا که سوژه بلاگری فریبا، سبک زندگی یا لایف استایل است، بهترین بستر برای آن اینستاگرام است. این جمله‌ای که خواندید سه چالش جلوی پای فیلمساز می‌گذارد: محدودیت‌های نمایش یک زن مروج سبک زندگی مصرف‌گرا، نمایش خود سبک زندگی مصرف‌گرا و نمایش اتفاقات اینستاگرام در صفحه تلویزیون.

تیم سریال تقریباً از عهده این سه چالش برآمدند. این سه چالش، واقعاً چالش بودند و ما هم چالش‌های تلویزیون برای نمایش جذابیت‌های ظاهری زنان را درک می‌کنیم. پس قصد نداریم به گرم فریبا با بازی «ساناز سعیدی» و باقی بازیگران زن که در همه آن‌ها یکسان است ایراد بگیریم، گرچه تیم انتخاب بازیگر سعی کرده باشد برای فریبا چهره‌ای انتخاب کند که یادآور چهره آح یکی از بلاگرهای پرحاشیه و نه چندان خوشنام سال‌های اخیر باشد. اما خب ظاهراً چالش‌ها فقط به اینجا ختم نمی‌شوند. برای بررسی بیشتر آن‌ها به سراغ باقی قصه فریبا می‌رویم.

■ سانسور سریال فریبا

یکی از چالش‌های بزرگ سریال فریبا احتمالاً قریب به یقین دست و پنجه نرم کردن با سانسور است. سانسور رابطه «ترنم» با بازی «عاطفه حبیبی» و «ابراهیم» با بازی «ارسلان قاسمی». در اوایل آشنایی، رابطه این دو مانند دو همکار و حتی کمتر از آن دیده می‌شود ولی با غیب‌شدن ابراهیم، ترنم به خاطر یافتن او خودش را به هر آب و آتشی می‌زند؛ حتی رفتن به دبی بدون داشتن نشانی ابراهیم! خب مخاطب می‌فهمد این وسط ماجراهایی بوده که قیچی شده و به فیلم آسیب زده! مگر اینکه واقعاً سانسوری وجود نداشته باشد و فیلمنامه به ربط باشد؛ که در این صورت هم بهتر بود تمهیدی در داستان یا اجرا اندیشیده می‌شد.

«جین هکمن» یک هفته پیش از پیدا شدن جان باخته بود

مرگ جین هکمن، بازیگر سرشناس هالیوود، و همسرش بتسی آراکوا، همچنان در حال بررسی است و مقامات جدیدترین اطلاعات کسب شده در این زمینه را با رسانه‌ها به اشتراک گذاشتند.

کالتور شهرستان محل زندگی جین هکمن و همسرش در اینباره گفت: ما بررسی اولیه‌ای روی دستگاه باطری قلب آقای هکمن انجام دادیم. این بررسی نشان داد که آخرین فعالیت ثبت‌شده او مربوط به ۱۷ فوریه ۲۰۲۵ بوده است. به من اطلاع داده شد که تحقیقات دقیق‌تری در این زمینه انجام خواهد شد.

او همچنین با اشاره به اینکه دریافت نتایج نهایی کالبدشکافی و آزمایش‌های سم‌شناسی ممکن است چندین ماه طول بکشد، افزود که نتایج اولیه به نظر نمی‌رسد مسمومیت با مونوکسید کربن را به عنوان علت مرگ هکمن ۹۵ ساله، آراکوا ۶۳ ساله و یکی از سگ‌هایشان تأیید کند.

در گزارشی که روز ۲۶ فوریه ثبت شد، جزئیاتی ذکر شده بود که شامل وجود سگی سالم در کنار جسد زن، سگی مرده در فاصله ۴ متری از جسد زن داخل کمد حمام، جابه‌جایی بخاری، باز شدن یک شیشه قرص و پخش شدن قرص‌ها کنار زن، پیدا شدن جسد مرد در اتاقی جداگانه و نبود نشانه‌ای آشکار از نشت گاز بود.

اکنون مشخص نیست که قرص‌های پراکنده‌شده‌ای که در گزارش به آن اشاره شده، همان دیتلیتام، تایلنول یا داروی تیروئیدی هستند که بعداً در محل کشف و ضبط شدند یا خیر.

از دریافت «تمشک طلایی» خوشحالم

فرانسس فورداکاپولا، کارگردان مطرح هالیوود در واکنش به دریافت جایزه تمشک طلایی در رشته بدترین کارگردان سال گفت:

من بسیار خوشحالم که جایزه تمشک طلایی را در بسیاری از دسته‌های مهم برای فیلم مگالوپلیس دریافت کردم. آن هم در زمانه‌ای که خیلی‌ها شجاعت مخالفت با روند‌های غالب سینمای معاصر را ندارند؛ این افتخار بزرگی است.

در جایی که هنر مانند کشتی حرفه‌ای امتیازدهی می‌شود، تصمیم گرفتم که قوانین بی‌روح صنعتی را دنبال نکنم. من خطر کردم و از این اتفاق به‌هیچ‌عنوان ناخرسند نیستم. افتخار بزرگی است که در کنار یک کارگردان شجاع و بزرگ مانند ژاک تاتی قرار بگیرم که خودش را فقیر کرد تا فیلمی نظیر زنگ تفریح بسازد.

ممنوعیت پخش سریال معاویه در عراق

سازمان رسانه و ارتباطات عراق، پخش سریال معاویه از شبکه MBC عراق را ممنوع اعلام کرد.

سریال معاویه که به زبان عربی فصیح ساخته شده به وقایع و حوادث مرتبط با معاویه بعد از قتل عثمان، حکومت تا شهادت امام علی (ع)، حکومت امام حسن (ع) و معاویه می‌پردازد.

رمضان، بخشی از شکوه مهندسی فرهنگی و اجتماعی دین

محمدعابدی

یکی از ویژگی‌های مهم دین اسلام این است که با ابزارهای مختلف، غبار روزمره‌گی، یکنواختی، کسالت و خمودگی را از چهره جامعه دینداران می‌زداید، از مهم‌ترین این سازوکارها مناسبت‌هاست. برنامه‌ریزی دین به گونه‌ای است که برای هر ساعت دعای خاصی دارد، برای پنج مقطع از روز نماز در نظر گرفته است، برای شب نمازهای خاصی تدارک دیده است، هر روز دعا و زیارت ویژه‌ای دارد، ایام هفته همچون نماز جمعه و عید جمعه و غسل‌ها و اعمال خاص دیگر را در خود جای داده است، همین‌طور ماه و بالاخره برای سال نیز برنامه‌هایی مانند حج سالانه، روزه‌داری سالانه، خمس و زکات سالانه و... دارد. وقتی به همه این‌ها به صورت یک بسته نگاه می‌کنیم، پی به مهندسی فرهنگ و اجتماعی حیرت‌انگیز دین می‌بریم، زیرا هر یک از این برنامه‌ها تحرک و تغییر وضعیت و پویایی و جوشش در حوزه‌های مختلف فردی، اجتماعی، اقتصادی و... ایجاد می‌کنند.

سوال مهم این است که با این همه ظرفیت‌های دین چگونه است که جلوه‌های جدی این مهندسی باشکوه را در جامعه اسلامی نمی‌توانیم ببینیم. پاسخ البته با تانسف شدید این است که این مهندسی در نظام‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ما هرگز به نحو کارآمد بازسازی نشده است. برای همین به مراسم‌های مذهبی مثل ماه رمضان، اعتکاف، اعیاد مذهبی مثل جمعه، به صورت برنامه‌های مقطعی نگاه می‌شود و این برنامه‌ها در کنار هم توان تولید یک فرهنگ جامع و گسترده در سطح ملی را به خود نمی‌بینند. در این میان برخورد دستگاه‌های مختلف فرهنگی، مذهبی، رسانه‌ای و... با ماه رمضان نیز از این فقر مهندسی به شدت رنج می‌برد.

همه ماه رمضان را به عنوان مناسبت می‌شناسند، برنامه‌های آن مناسبتی ساخته می‌شود و هرگز و با اینکه در ماه رمضان ده‌ها متولی فرهنگی و مذهبی و حتی اقتصادی و رسانه‌ای و هنری پای کار می‌آیند، اما بدون نقشه راه ملی و بدون توجه به این که جایگاه ماه رمضان در میان ماه‌های دیگر در مسئله فرهنگ سازی و رفتارسازی چیست؟ چگونه می‌توان از ماه رمضان برای رفتارهای اقتصادی در طول سال استفاده کرد. فلسفه ماه رمضان آیا اختصاص به یک ماه دارد یا بخشی از پازل تغییر سرنوشت جامعه اسلامی از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب است؟

کتاب «با قرآن در بهار قرآن» که توسط اینجانب به نگارش درآمد با این دغدغه در پی آن بود که نشان دهد ماه مبارک رمضان فقط یک مناسبت سالانه نیست؛ ماه رمضان ماه قرآن است؛ ماه رمضان ماه توجه و تحقق محتوای کتاب دین است، یعنی در این ماه باید توجه‌ها به نقشه راه دین متوجه گردد و مسلمانان بدانند که در زندگی خود در طول سال باید

دستورات قرآن را پروتکل و دستورالعمل زندگی فردی و اجتماعی و سیاسی خود قرار بدهند.

ما بر اساس آموزه‌های قرآن و سنت می‌دانیم که این کتاب در شب قدر نازل شد (انا انزلناه فی لیلۃ القدر) و شب قدر در ماه رمضان است. روزه ماه رمضان برای ایجاد تقوا تشریح شده است. نتیجه این می‌شود که فلسفه ماه رمضان بر اساس آیات قرآن ایجاد تقواست، اما تقوا و خدا لحاظی (در اقتصاد، خانواده، سیاست، فرهنگ، امنیت و کشورداری و...) که در این ماه ایجاد می‌شود، بخشی از پروژه بزرگ فرهنگ‌سازی سالانه اسلامی است و بخش مهمی از کارکردهای ماه رمضان، برای هر شهروند جامعه اسلامی، مربوط به طول سال است، ولی آیا دستگاه‌های قانون‌گذاری، فرهنگی، اجرایی چنین نگاهی به این سرمایه عظیم دارند؟ پاسخ یک کلمه است: هرگز و حاشا.

با توجه به اینکه ماه رمضان سی روز است و قرآن نیز سی جز دارد، کتاب «با قرآن با بهار قرآن» می‌کوشد برای هر روز، آیهای از یک جز در پیش چشم خوانندگان خود قرار بدهد تا در طول سی روز، آموزه‌های قرآن را مرور کنند و محتوای قرآنی راهی برای تحقق در زندگی آنان بیاید. در این کتاب موضوعات سی گانه‌ای گرد آمده است که هر کدام از طریق روایات و سنت تبیین شده‌اند تا خواننده با سرعت و در کمترین مدت به آن‌ها دست یابد. موضوعاتی مانند تقوا، روزه‌داری، قیامت‌باوری، کنترل خشم، پرهیز از حرام‌خواری، عدالت، دعا، عبادت، غفلت و بی‌خبری، آباد کردن مسجد، توبه، شیطان‌شناسی، ناامیدی از رحمت خدا، احسان، نماز و نماز شب، امتحان الهی، عفت و خویش‌تنداری، دوست‌یابی، حیا، امر به معروف و نهی از منکر، غیرت، اخلاص، عبرت، دوری از گناهان کبیره، صبر، تعلق نداشتن به دنیا، یاد خدا، اخلاق برجسته، حسادت.

برای مثال تنها به یکی از این عنوان‌ها توجه کنیم یعنی «احسان». کتاب به آیه ۹۰ نحل توجه می‌دهد که خداوند به عدل و احسان امر کرده است. کتاب توضیح می‌دهد که عدل یعنی هر چیزی در جای خود باشد و هر نوع انحراف، افراط، تفریط خلاف عدل است، ولی عدالت به تنهایی کارساز نیست و به مرحله بالاتری (احسان) نیاز هست، زیرا گاه حل مشکل با اصل عدالت به تنهایی امکان ندارد و نیاز به گذشت و فداکاری است که با احسان از آن یاد می‌شود.

امیر مومنان فرمود: «العدل انصاف و الاحسان التفضل»، عدل انصاف است و احسان بیشتر از حق دادن. اگر به خوبی دقت شود این آموزه قرآنی دقیقاً چیزی است که ما در ایام کرونایی

در ایام بلاها و گرفتاری‌های بهداشتی و اقتصادی و سیاسی و... مردم با احسان و نیکی موجب تداوم دوستی‌ها خواهند شد، نه اینکه ایام بلا مردم به دشمن هم تبدیل شوند؛ آنان مالک قلب آسیب دیدگان خواهند شد نه اینکه گروه‌های آسیب پذیر از آتش گرفتن ماشین لوکس ثروتمندان ابراز خوشحالی کنند و خود حدیث مفصل خون از این مجمل.

به نظر می‌رسد رسالت اصلی اهل اندیشه و کتاب این است که باید این ظرفیت ماه مبارک را در میان ظرفیت‌های دیگر که اسلام طرحی کرده، ببینند و به هندسه مناسبت‌های اسلامی دست یابند و مهم‌تر این که بتوانند این یافته‌ها را به دست اندرکاران فرهنگی و رسانه‌ای و قانون‌گذاران موثر در این حوزه‌ها عرضه کنند.

بباید در ایام آغازین ماه مبارک دعا کنیم که اهل کتاب و اهل قلم به ماه رمضان به عنوان بخشی از پازل پروژه اسلام برای انسان‌سازی بنگرند.

دوری از گناه، بهترین عمل در ماه رمضان

محمدتقی سهرابی‌فر

حجت‌الاسلام محمدتقی سهرابی‌فر در گفت‌وگو با خبرنگاری رسا، با اشاره به فرارسیدن ماه مبارک رمضان اظهار داشت: یکی از نکاتی که در رابطه با ماه مبارک رمضان به نظر مهم می‌رسد مطرح شود این است که همه می‌دانیم در این ماه خداوند عنایت خاصی نسبت به بندگانش دارد.

وی افزود: وجود احادیث زیادی از حضرات معصومین نشان می‌دهد که به کمترین و کوچکترین اعمال در این ماه مبارک اجر و ثواب و پاداش بسیاری داده می‌شود، نمونه آن همان خطبه‌ای است که از پیامبر گرامی اسلام (ص) در طلیعه ماه مبارک رمضان نقل شده است که حضرت فرموده است: نفس کشیدن‌ها هم در این ماه مبارک تسبیح حساب می‌شود و خوابیدن هم عبادت است، اعمال شما مورد قبول خداوند واقع می‌شود.

حجت‌الاسلام سهرابی‌فر تصریح کرد: اگر به تعبیر عادی این احادیث را معنا و تحلیل کنیم باید بگوییم خدای متعال در این ماه مبارک به دنبال بهانه‌ای است که به ما پاداش و ثواب بدهد و گناهان ما را ببخشد.

وی با اشاره به بهترین و پسندیده‌ترین اعمال در ماه مبارک رمضان ابراز داشت: در همین خطبه شعبانیه که پیامبر (ص) راجع به ماه رمضان مفصل صحبت می‌کنند، در حدیث دارد که حضرت علی (ع) بلند شدند و فرمود: یا رسول‌الله ما افضل الاعمال؟ یعنی با توجه به فضیلت‌هایی که گفته شده بهترین اعمال چیست؟ این همان نکته مد نظر ما است که حضرت فرمود: افضل الاعمال فیه الورع عن محارم الله است یعنی خودمان را از حرام‌های الهی در این ماه نگاه داریم و مبتلا به معصیت خدا نشویم.

وی اضافه کرد: بنابراین این نکته به نظر می‌رسد که اعمال و دعا‌های زیاد در این ماه ارزش زیادی دارد ولی وظیفه اصلی و اولی ما این است که خودمان را از معاصی نگاه داریم و دعاها

که دامنه فقر فقرا گسترده‌تر و سفره‌های آن‌ها کوچک‌تر شده است، به آن نیازمندتریم.

جامعه‌ای که در چهل سال ماه رمضان با آموزه قرآنی احسان آشنا شده باشد، امروزه آمادگی گذشتن از خود برای بقای هموطن خود را خواهد داشت. آیا متولیان فرهنگی ما با چنین نگاهی از چهل سال پیش به آموزه‌های قرآن و ظرفیت ماه رمضان نگریند؟

در کتاب به آثار احسان توجه می‌شود. مانند: چشم پوشی از گناه، دوستی و تداوم محبت (من اکثر احسنه احبه اخوانه) (کسی که احسانش بیشتر شود، برادرانش دوستش خواهند داشت)، مالک قلب‌ها شدن (بالاحسان تملك القلوب)، به خود احسان کردن (ان احسنتم احسنتم لانسفکم) و... در صورتی که این آموزه‌ها در بهار قرآن یعنی ماه رمضان به مرحله ثبات در جان و دل مردم برسد.

در ایام بلاها و گرفتاری‌های بهداشتی و اقتصادی و سیاسی و... مردم با احسان و نیکی موجب تداوم دوستی‌ها خواهند شد، نه اینکه ایام بلا مردم به دشمن هم تبدیل شوند؛ آنان مالک قلب آسیب دیدگان خواهند شد نه اینکه گروه‌های آسیب پذیر از آتش گرفتن ماشین لوکس ثروتمندان ابراز خوشحالی کنند و خود حدیث مفصل خون از این مجمل.

به نظر می‌رسد رسالت اصلی اهل اندیشه و کتاب این است که باید این ظرفیت ماه مبارک را در میان ظرفیت‌های دیگر که اسلام طرحی کرده، ببینند و به هندسه مناسبت‌های اسلامی دست یابند و مهم‌تر این که بتوانند این یافته‌ها را به دست اندرکاران فرهنگی و رسانه‌ای و قانون‌گذاران موثر در این حوزه‌ها عرضه کنند.

بباید در ایام آغازین ماه مبارک دعا کنیم که اهل کتاب و اهل قلم به ماه رمضان به عنوان بخشی از پازل پروژه اسلام برای انسان‌سازی بنگرند.

حضور چشمگیر زنان در کسب و کارهای اجتماعی

علی منصوری

علی منصوری که در استودیوی پخش زنده برنامه در مسیر اندیشه حضور داشت، درباره دخالت زنان در کسب و کارهای اجتماعی و کم‌وکیف آن اظهار کرد: کسب و کارهای اجتماعی در ایران پدیده‌ای نوظهور و نوپاست.

بدین مفهوم که این کسب و کارها بین کارآفرینی اجتماعی و مسئولیت اجتماعی قرار می‌گیرد و مفاهیمی را در این حوزه شکل داده است.

این فعال حوزه کسب و کار اجتماعی درباره ظرفیت‌شناسی کسب و کارهای اجتماعی در کشور گفت: با تعداد زیادی از افراد این حوزه مصاحبه کرده‌ام تا ضعف و قوت این اکوسیستم شناخته شود.

نتیجه اینکه ۷۵ درصد از فعالین این حوزه به‌صورت جدی زنان هستند و در زمینه‌هایی که مردان مسئولیت جدی را عهده دارند، سهم عمده فعالیت آن مجموعه به زنان اختصاص دارد.

منصوری به رادیو گفت‌وگو گفت: کسب و کار اجتماعی در تعریف امروزی و نقشی که برای افراد قائل می‌شود، پدیده‌ای مدرن به حساب می‌آید؛ چون قرار است بسیاری از ساختارهای سنتی اجتماعی را بشکنند و آن چه از مفاهیم کار در ذهن داشتیم، قدری از این فضا فاصله می‌گیرد و متفاوت است.

این فعال حوزه کسب و کار اجتماعی خاطر نشان کرد: مهم‌ترین مولفه‌ای که کسب و کارهای اجتماعی دارند، تأثیر اجتماعی است که ادبیات خاص خود را داشته و پیرامون این مسئله تحقیقات گسترده‌ای در جهان و ایران صورت گرفته است.

هرچه تأثیر زنان در جامعه و خاصه در ایران فزونی می‌گیرد، این تأثیر در اشکال مختلف حضور اجتماعی زنان بیشتر می‌شود و کسب و کار یکی از آن‌هاست.

منصوری با تأکید بر اینکه کسب و کارهای اجتماعی بخشی مهم از دغدغه‌مندی‌های اجتماعی را به همراه دارد، خاطر نشان کرد: زنان از مردان دغدغه‌مندتر هستند و این مسئله در بسیاری کشورها صدق می‌کند و بنابراین سهمشان در فضای کسب و کارهای اجتماعی بیشتر بوده و منشأ اثر بهتری قرار می‌گیرند.

در بسیاری کسب و کارهایی که شکل خانگی و خرد دارند، به واسطه فضای صمیمانه‌تر زنان در حوزه کاری، تأثیرات بیشتر شده و طبیعتاً بستر مناسب‌تری برای فعالیت اقتصادی زنان شکل می‌گیرد.

این فعال حوزه کسب و کار اجتماعی در ادامه سخنان خود در رادیو گفت‌وگو اظهار کرد: امروزه مفهوم کار تغییر کرده و نگاه زنان به مفهوم کار در فرهنگ ما قدری در حال تغییر است و همین مسئله حضور زنان را در کسب و کارهای اجتماعی توسعه می‌دهد.

وی افزود: کسب و کارهای اجتماعی به همین صورت متولد نمی‌شوند؛ بلکه پایه شغلی یا اجتماعی دارند. برخی کسب و کارها به شکل یک ان‌جی‌او اجتماعی پدیدار شده و دغدغه‌هایی را دنبال می‌کنند؛ ولی به لحاظ گردش مالی دچار تشکیلاتی هستند که باید به طرق مختلف حل و فصل شود.

این ان‌جی‌اوها قرار نیست به‌صورت جدی پشتیبانی شوند و لذا باید به سمتی بروند که گردش مالی خود را مدیریت کنند و همین امر به تولید کالا و خدماتی می‌رسد که از جنس سودآوری است و در اینجا، ان‌جی‌او به مرز کسب و کار اجتماعی نزدیک خواهد شد.

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: محمد جواد اهووی
زیر نظر شورای سردبیری

عکس: طه اهووی | گرافیک و صفحه آرا: سارا کولیوند
روابط عمومی: جهانگیر توسلی | ناظر هنری: محمدرضا مهدیانی
تلفن: ۰۲۱۸۱۶۵۲۶۱۸ - ۰۹۹۳۱۳۴۱۳۴ | آگهی‌ها: ۰۲۱۸۱۶۵۲۶۱۸
نشانی: بلوار کشاورز، خیابان عبدالته زاده، کوچه زیبا، پلاک ۴۴، واحد ۵
چاپ: صمیم - ۴۴۵۸۲۸۴

FAZAMAJAZI
@ASREGANOON
@ASREGANOON

حضور چشمگیر زنان در کسب و کارهای اجتماعی

کسب و کار اجتماعی در تعریف امروزی و نقشی که برای افراد قائل می‌شود، پدیده‌ای مدرن به حساب می‌آید؛ چون قرار است بسیاری ساختارهای سنتی اجتماعی را بشکنند و آن چه از مفاهیم کار در ذهن داشتیم، قدری از این فضا فاصله می‌گیرد و متفاوت است.

فربیا؛ سوژه نو، پرداخت کهنه

«فربیا» (با نام قبلی «شب دیجور») سریالی است که از دی ماه ۱۴۰۳ از شبکه سوم سیما پخش شد. این سریال به نویسندگی «جواد صفوی» و کارگردانی «محمود معظمی» (و نه احمد معظمی) ساخته شد. این سریال در ژانر اجتماعی و پلیسی و با تأکید روی بررسی سبک زندگی بلاگری یا اینفلوئنسرهای اینستاگرامی ساخته شده است.

1

7

استقلال محصول پتروشیمی نیست

فریدون حسن

سهل انگاری‌ها و سوءمدیریت هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس در استقلال باشد. استقلال حتی اگر امروز برنده دربی هم باشد باز هم آنها باید پاسخگو باشند که چرا یکی از بزرگ‌ترین تیم‌های فوتبال ایران را به این روز انداخته‌اند. استقلال اگر برنده بازی امروز باشد، تنها و تنها به‌خاطر تلاش بازیکنانش و کادر فنی تمام ایرانی آن است که با تعصب با تیم ماندند تا دربی را هم پشت سر بگذارند. اینک هلدینگ خلیج فارس نزدیک به یک ماه است استقلال را بدون سرمربی گذاشته و بعد از بازی با اسامی مختلف به گزینه‌ای رسیده که هنوز هم مشخص نیست می‌تواند روی نیمکت این تیم بنشیند یا نه، عین سوءمدیریت است. سوءمدیریتی که دیروز اعتراض هواداران استقلال را به همراه داشت و ادامه آن مشخص نیست به کجا کشیده شود. واقعیت این است که هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس اگر نمی‌تواند استقلال را مدیریت کند باید دست از سر این تیم بردارد تا حداقل یک مالک درست و حسابی برای آبی‌های تهران پیدا شود، چراکه حالا مثل روز روشن است که ادامه این مسیر چیزی جز شکست برای استقلال در پی ندارد، حتی اگر آنها برنده دربی امروز باشند.

روزی که استقلال را به هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس سپردند، همه تصور کردیم مشکلات این تیم حداقل در بحث مسائل مالی حل و فصل می‌شود. حتی آن روزها پرسپولیس‌ها حسرت می‌خوردند که چرا جای استقلال نیستند و به جایی مثل پتروشیمی واگذار نشده‌اند، ولی هر چه جلوتر رفیمت اوضاع خراب‌تر شد تا رسیدیم به این روزها که استقلال حتی نمی‌تواند برای خود سرمربی درست و حسابی انتخاب کند.

البته مسئولان هلدینگ و هیئت مدیره استقلال و مدیرعامل باشگاه هیچ شناختی نسبت به مسائل شیمی و پتروشیمی و فرمول‌های آن ندارند، اما گویا توهم زده‌اند که استقلال هم مثل فلان فرآورده پتروشیمی است که با زیاد و کم کردن اسیدها و بازها محصول تازه‌ای به وجود آید. حضرات گویا فکر کرده‌اند استقلال را می‌توانند مثل محصولات پتروشیمی در آزمایشگاه‌ها مدیریت کنند. فکر کرده‌اند می‌توانند مثلاً یک روز سرمربی را کم کنند، روز دیگر دروازه‌بان را یا یک روز بگویند دفاع نمی‌خواهیم و فردا عنوان کنند حالا بدون مهاجم بازی کنیم، ببینیم چه می‌شود!

نه آقایان اشتباه گرفته‌اید، این گوشت قربانی که دست شما افتاده نامش استقلال است. یکی از بزرگ‌ترین و پرافتخارترین تیم‌های ایران که شما به این حال و روزش انداخته‌اید. استقلال عصر امروز در حالی دربی پایتخت را برگزار می‌کند که طی همین چند روز اخیر نیمکتش از صدقه‌سری مدیریت ناکارآمد شما بین حداقل سه یا چهار نفر دست به دست شد. با این حساب آیا می‌توان امید داشت که استقلال سروشکلی درست بگیرد. باید یک دستم‌یزاد به محمد نوازی گفت که در این آشفته‌بازار بالا سر تیم مانده تا دربی را پشت سر بگذارد. اصلاً کاری با نتیجه بازی نداریم. هر چند که بردن دربی برای هر دو تیم مهم است، اما تمام اینها نمی‌تواند مانع دیده شدن

اعلام زمان نشست خبری بوژوویچ

آخرین تمرین استقلال پیش از مصاف با النصر از ساعت ۱۹:۳۰ در ورزشگاه آزادی برگزار می‌شود. نشست خبری میودراگ بوژوویچ نیز ساعت ۱۹:۱۵ در ورزشگاه آزادی برگزار خواهد شد. دیدار رفت استقلال - النصر در مرحله یک هشتم نهایی لیگ نخبگان آسیا دوشنبه هفته جاری در ورزشگاه آزادی به انجام خواهد رسید.

واکنش دنیامالی به غیبت در انتخابات فدراسیون فوتبال

«خوشحال هستم که انتخابات در یک فضای آرام برگزار شد و با وجود تمامی موارد یکی از آرام‌ترین انتخابات‌ها را شاهد بودیم.»
عدم حضور در انتخابات؟
«جایی که حضور لازم باشد حتما حضور پیدا خواهیم کرد و آن چه مهم است این که انتخابات به موقع برگزار شود و در یک فضای استاندارد و پر هیجان شاهد برگزاری انتخابات باشیم.»
«انضباط در فوتبال باید مورد بازبینی قرار گیرد و این مساله شامل سکوها و باشگاه‌های فوتبال می‌شود و باید ظرفیت فوتبال کشور را ارتقاء دهیم.»

بودجه فعلی کفاف هزینه‌ها را نمی‌دهد!

کمیته ملی المپیک برای حضور در این رویداد گفت: «هر دو نهاد ورزش کشور را تشکیل می‌دهند و روند امور با همکاری هر دو نهاد در حال انجام است. یک کشور و یک پرچم داریم و هم برای ما و هم برای وزارت ورزش این بازی‌ها مهم است. در تلاش هستیم بهترین نتایج را در بازی‌های کشورهای اسلامی کسب کنیم و این مسئله برای هر دو نهاد ورزشی اهمیت زیادی دارد.»

رشته‌هایی شرکت خواهیم کرد. «بازی‌های کشورهای اسلامی ۱۵ تا ۲۰ آبان ماه سال آینده در ریاض برگزار خواهد شد.»

انتقاد از کمبود بودجه

محمد تابع تأکید کرد بودجه هزار میلیارد تومانی کفاف هزینه‌های اعزام‌های خارجی را نمی‌دهد: «مباحث بودجه و پروسه آماده‌سازی تیم‌ها مطرح شده و در تلاشیم تمام کارها به بهترین شکل انجام شود تا کاروان آماده به عربستان اعزام شود. بودجه در نظر گرفته شده کافی نخواهد بود. با توجه به دو رویداد پیش‌رو (المپیک جوانان در بحرین و بازی‌های کشورهای اسلامی در عربستان) حداقل باید هزار نفر را اعزام کنیم. مسابقات انتخابی بازی‌های المپیک را نیز در پیش داریم و با در نظر گرفتن بحث اعزام‌ها و برگزاری اردوها، باید بیش از هزار و ۵۰۰ نفر را پوشش دهیم. با این تفاسیر قطعاً بودجه در نظر گرفته شده کفاف هزینه‌های ما را نمی‌دهد.»

در حالی به‌عنوان دبیرکل جدید معرفی شد که سابقه ریاست فدراسیون ووشو و معاونت قهرمانی وزیر ورزش (سلطانی فر) را در کارنامه دارد.

افزایش کمک هزینه مدال‌آوران

از جمله مصوبات مهم جلسه دیروز افزایش کمک‌هزینه ورزشکاران المپیک است. اعضای هیئت اجرایی با افزایش دو برابری این کمک‌هزینه موافقت کردند و به این ترتیب تمامی مدال‌آوران ایران در ادوار بازی‌های المپیک ماهانه ۱۰ میلیون تومان دریافت خواهند کرد. تابع با اشاره به این موضوع اظهار داشت: «از زمانی که هیئت اجرایی فعلی عهده‌دار مسئولیت شد، رقم کمک‌هزینه برای مدال‌آوران المپیک ۴۵۰ هزار تومان بود و این مبلغ را تا ۵ میلیون تومان افزایش دادیم. در این نشست اعضای هیئت اجرایی این رقم را به ۱۰ میلیون تومان افزایش دادند. این کمک‌هزینه به همه ورزشکاران مدال‌آور اختصاص دارد و همه مدال‌آوران ادوار المپیک ماهانه این مبلغ را دریافت خواهند کرد.»

همکاری با وزارت ورزش

واریز بودجه اعزام کاروان ورزشی به بازی‌های کشورهای اسلامی در عربستان به حساب وزارت ورزش باعث شد کمیته ملی المپیک اعزام ورزشکاران به این رویداد را از دستور کار خارج کند. در ادامه، اما وزارت اعلام کرد این نهاد با کمیته المپیک همکاری‌های لازم را دارد و کاروان کشورمان با بهترین آمادگی در بازی‌های کشورهای اسلامی شرکت خواهد کرد. تابع در خصوص رویکرد

شیوانوروزی

انتخاب دبیرکل جدید مهم‌ترین خروجی نشست هیئت اجرایی کمیته ملی المپیک بود. چهل و هفتمین نشست هیئت اجرایی در حالی در محل کمیته برگزار شد که محمد تابع خیر انتخاب مهدی علی‌نژاد به‌عنوان دبیرکل جدید را اعلام کرد. از مدت‌ها قبل نام علی‌نژاد به‌عنوان یکی از گزینه‌ها برای اضافه شدن به مدیران کمیته مطرح بود و با این حال رفتن مناف هاشمی به وزارت ورزش این فرصت را ایجاد کرد تا خسروی‌وفا تصمیم نهایی‌اش را بگیرد. پس از تغییر و تحولات اخیر مدیریتی در کمیته ملی المپیک، محمد تابع به‌عنوان سرپرست دبیرکلی انتخاب شد، اما خیلی در این سمت باقی نماند و علی‌نژاد عهده‌دار مسئولیت دبیرکلی شد. البته تابع نیز با نظر اکثریت آرا اعضای هیئت اجرایی به‌عنوان رئیس جدید آکادمی ملی المپیک انتخاب شد.

انتخاب دبیرکل

روز گذشته سرپرست پیشین دبیرکلی کمیته ملی المپیک برای آخرین بار به جمع خبرنگاران آمد و مباحث مطرح شده در نشست هیئت اجرایی را تشریح کرد: «چهل و هفتمین جلسه هیئت اجرایی با حضور اعضا برگزار شد. در این نشست با توجه به اساسنامه کمیته و به پیشنهاد رئیس کمیته ملی المپیک و تأیید اعضای هیئت اجرایی، مهدی علی‌نژاد به‌عنوان دبیرکل انتخاب شد. همچنین من نیز از این پس عهده‌دار مسئولیت ریاست آکادمی ملی المپیک خواهم بودم. از زحمات دکتر صدر قدرانی می‌کنم و امیدوارم روند رو به رشد آکادمی تا دوام یابد.» علی‌نژاد